

1054 Budapest, Alkotmány u. 5.

Levélcím: 1391 Budapest 62. Pf.: 211.

Telefon: (06-1) 472-8865

Ügyszám: VJ/4/2018.

Iktatószám: VJ/4-50/2018.

Betekintheső változat!

A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa a dr. T. É. kamarai jogtanácsos által képviselt **Magyar Telekom Nyrt.** (1097 Budapest, Könyves Kálmán körút 36.) eljárás alá vont vállalkozás ellen jogellenes összehasonlító reklám tilalmának feltételezett megsértése miatt indított versenyfelügyeleti eljárásban nyilvános tárgyalást követően meghozta az alábbi

h a t á r o z a t o t .

Az eljáró versenytanács megállapítja, hogy a Magyar Telekom Nyrt. a 2017. augusztus 17-én kiküldött „Mennyit fizetnél egy iPhone-ért?” ajánlatát tartalmazó eDM reklámjával jogellenes összehasonlító reklámot juttatott el az érintett fogyasztókhoz.

Az eljáró versenytanács a fentiekben leírt jogsértés miatt kötelezi a Magyar Telekom Nyrt.-t 12.500.000,-Ft (azaz tizenkétfélmillió-ötszázezer forint) versenyfelügyeleti bírság megfizetésére, amelyet a határozat kézbesítésétől számított harminc napon belül köteles megfizetni a Gazdasági Versenyhivatal 10032000-01037557-00000000 számú bírságbevételei számlájára. Befizetéskor a közlemény rovatban feltüntetendő: az eljárás alá vont neve, a versenyfelügyeleti eljárás száma, a befizetés jogcíme (bírság).

A határozat ellen a kézhezvételtől számított harminc napon belül közigazgatási per indítható. A keresetlevelet a Gazdasági Versenyhivatalnál kell benyújtani, elektronikusan, amely azt az ügy irataival együtt továbbítja a közigazgatási perre hatáskörrel és illetékességgel rendelkező Fővárosi Törvényszéknek.

INDOKOLÁS

I. A vizsgálat tárgya

- 1) A Gazdasági Versenyhivatal 2018. február 14-én kelt VJ/4/2018. számú végzésével vizsgálatot indított a Magyar Telekom Nyrt. (a továbbiakban: Telekom, vagy eljárás alá vont) ellen. A Gazdasági Versenyhivatal (a továbbiakban: GVH) észlelte, hogy a Telekom a 2017. augusztus 17-én eDM (elektronikus reklámlevél) formájában kiküldött, „Mennyit fizetnél egy iPhone-ért?” szlogenű ajánlatában valószínűsíthetően nem tárgyilagosan hasonlította össze a saját és a Vodafone Magyarország Zrt. iPhone 7 128 GB kozmoszfekete készülékre vonatkozó ajánlatát és ezzel valószínűsíthetően megsértette a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 10. § b) pontját.

- 2) A versenyfelügyeleti eljárásban a vizsgáló 2018. július 16-án terjesztette a Versenytanács elé a vizsgálati jelentést (VJ/4-21/2018. sz. irat) a Tptv. 71. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően.

II. Az eljárás alá vont

- 3) A Telekom a három magyarországi, saját hálózattal rendelkező mobilszolgáltató vállalkozás egyike, a német Deutsche Telekom AG által irányított DT-csoport tagja. A Deutsche Telekom AG, Németország legnagyobb vezetékes távközlési szolgáltatója meghatározó, 59,21%-os közvetett részesedéssel rendelkezik a Telekomban. A Telekom az általa közvetlenül vagy közvetve irányított vállalkozások révén az elektronikus hírközlési szolgáltatások teljes körével foglalkozik.
- 4) A Telekom elsődleges tevékenységeként vezetékes és mobil távközlési szolgáltatásokat nyújt lakossági és üzleti ügyfelei számára. A mobil szolgáltatások keretén belül hangalapú, nem hangalapú (SMS, MMS, internet, adatszolgáltatásokat, tartalomszolgáltatásokat) szolgáltatásokat, a vezetékes szolgáltatásokon belül hang, adat és internet szolgáltatásokat, valamint TV szolgáltatásokat nyújt. Ezen kívül a vállalkozás vezetékes és mobil szolgáltatások igénybevételéhez szükséges eszközöket is (telefon, táblagépek, notebook, TV készülékek, stb.) értékesít.
- 5) A Telekom 2017. évi konszolidált bevétele 610 851 000 000 Ft volt.¹
- 6) A megelőző 10 évben az alábbi ügyekben állapított meg a Versenytanács jogsértést az eljárás alá vont ellen:

Eljárás száma	Döntés ideje	Az eljárás alá vont kifogásolt magatartása	GVH által kiszabott bírság mértéke
VJ/47/2009.	2009. november 10.	A Telekom a 2008. november 17-től 2008. december 31-ig tartó időszakban, "3000 perc ajándékba" elnevezésű akciójában tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot folytatott (i) a televíziós reklámban az "új T-Mobile előfizetés mellé 3000 percnyi beszélgetést ajándékba adunk", (ii) a rádióreklámban a "ha év végéig új T-Mobile havidíjas vagy Dominó előfizetést vásárolsz, 3000 percnyi beszélgetést ajándékba kapsz", (iii) a járműreklámon, a fotocellás ajtón és az óriásplakáton megjelenő "új Dominó és általános előfizetőknek" állítás megjelentetésével.	20.000.000 Ft
VJ/3/2010.	2010. október 20.	A Telekom a 2009. október 2. és december 30. között megtartott „90 Golf, 90 nyertes” elnevezésű játékával kapcsolatban fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot tanúsított. Az eljárásban vizsgált kereskedelmi gyakorlat vonatkozásában megállapítást nyert a kereskedelmi gyakorlattal érintett áru értékesítésének, eladásának ösztönzésében közvetlenül érdekelt eljárás alá vont felelősségének	200.000.000 Ft

¹ VJ/4-8/2018. Eredménykimutatás

		fennállta.	
VJ/38/2011.	2012. május 18.	A Telekom 2011. február 24. és 2011. május 31. között jogszerűtlen összehasonlító reklámokat alkalmazott és a fogyasztókkal szemben tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot tanúsított, amikor egyes kereskedelmi kommunikációiban a "leggyorsabb mobil adathálózat" és a "leggyorsabb szélessávú mobil adathálózat", valamint ezekkel azonos tartalmú kijelentéseket tette.	100.000.000 Ft
VJ/89/2012.	2013. október 29.	A Telekom tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot folytatott, amikor 2011. szeptember 1. és 2012. augusztus 31. között 5%-os Energia Start, illetve 8%-os Energia Extra díjkedvezményt ígért, valamint egyes reklámeszközökön meghatározott összegű éves megtakarítási lehetőséget kínált, ugyanakkor ezen kedvezményeket a vizsgált időszakban szerződött ügyfelei csak 2012. augusztus 31-ig, így a fogyasztók által racionálisan várhatóan rövidebb ideig, illetve kisebb mértékben érvényesíthették.	20.000.000 Ft
VJ/19/2014.	2014. október 15.	A Telekom 2013. október 1. és 2013. november 17. között az üzletfelek megtévesztésére alkalmas módon adott tájékoztatást a Next Business XL, illetve a Next Business M üzleti mobildíjcsomagok áráról.	90.000.000 Ft
VJ/104/2015.	2017. január 17.	A Telekom <ul style="list-style-type: none"> • a 2014. október 18-tól 2015. június 30-ig lebonyolított „legnagyobb 4G hálózat” szlogenű hat kampánya keretében nem tárgyilagosan hasonlította össze a saját és versenytársai 4G mobilinternet hálózatainak nagyságát; • a 2014. október 18. és 2014. december 31. között lebonyolított két kampánya során („Legnagyobb 4G kampány”, „4G rollout tél kampány”) egyes kommunikációs eszközein a fogyasztók megtévesztésére alkalmas módon használta a 4G mobilinternet hálózatából való letöltéssel kapcsolatban az „akár 150 MBit/s sebességgel”, illetve az „akár 150 MBit maximális sebességgel” állításokat. 	600.000.000 Ft ²
VJ/25/2016.	2017. február 23.	A Telekom a 2015. július 1. és augusztus 31. között „A Telekom 4G mobilinternetet választják a legtöbben. Bíz rá magad!” elnevezésű kampánya keretében közzétett kereskedelmi kommunikációi során nem ellenőrizhetően és ezért nem tárgyilagosan hasonlította össze saját és versenytársai 4G hálózatát.	35.000.000 Ft ³

² A döntés bírósági felülvizsgálata folyamatban van.

³ A döntés bírósági felülvizsgálata folyamatban van.

III. Az érintett termék/szolgáltatás

- 7) Jelen versenyfelügyeleti eljárásban közvetlenül érintett termék a Telekom által 2017. augusztus 17-én kiküldött eDM levélben kínált iPhone 7 128 GB kozmoszfekete készülék és az ahhoz kapcsolódó előfizetői ajánlatok.

IV. A vizsgált kereskedelmi gyakorlat

IV.1 Vizsgált kommunikációs eszköz

- 8) A versenyfelügyeleti eljárásban az került vizsgálatra, hogy a Telekom által 2017. augusztus 17-én, 14.00 órakor, [ÜZLETI TITOK] előfizetők részére⁴ kiküldött, „Mennyit fizetnél egy iPhone-ért?” eDM ajánlatban megjelenített összehasonlító reklám megfelel-e a Tptv. által az összehasonlító reklámokkal szemben támasztott követelményeknek.
- 9) Az előző pontban hivatkozott eDM készülékajánlat a Telekom 2017. július 17. és 2017. október 20. között elérhető számhordozási akciójában szerepelt. Ezen akció kapcsán a <https://www.telekom.hu/lakosagi/keszulekek/akcios-keszulekek/szamhordozas-keszulek-akcio> weboldalon az alábbi tájékoztatás jelent meg:⁵

„Hozd át a számodat, és extra kedvezményt adunk több készülékünk akciós árából!

iPhone 7 és 7 Plus 72 600 Ft kedvezménnyel

Huawei P8 Lite okoskarpánttal 44 000 Ft kedvezménnyel”

Hozd át hozzánk megszokott hívószámodat, válassz alábbi akciós készülékeinkből a díjcsomag-kombinációhoz kapcsolódó készülékkedvezményen felül 44 000 Ft vagy 72 600 Ft extra kedvezménnyel. Vidd el most, és fizess 2 hónap múlva!

- Mobil L vagy XL csomag esetén korlátlan mobilinternettel 2017. augusztus 31-ig!*
- 5000 Ft-os online beváltható tartozékkuponnal*

A számhordozás készülékakciós ajánlatok csak üzleteinkben érhetők el!”

- 10) Az eljárásban vizsgált „Mennyit fizetnél egy iPhone-ért” eDM ajánlatban az alábbiak szerepelnek.⁶

Az eDM „tárgy” mezőjében a következő volt olvasható:

„Hozd át a számodat, és válassz egy iPhone 7 okostelefont!”

Az eDM levél főszövegében:

„Kedves ...

Mennyit fizetnél egy iPhone-ért, 122 980 Ft-ot vagy 312 001 Ft-ot?

Hozd át hozzánk most telefonszámodat a Vodafone-tól, és válassz hozzá egy új iPhone-t!

⁴ VJ/4-4/2018., B/774-2/2017.

⁵ VJ/4-4/2018., B/774-11/2017.

⁶ VJ/4-4/2018., B/774-2/2017. 1. sz. melléklet

Részletek

iPhone 7 128 GB kozmoszfekete

Telekom ajánlata

0 Ft kezdőrészlet
+ 22×havi 5590 Ft
kamatmentes részlet a 3. hónaptól
(teljes ár: 122 980 Ft)

számhordozással
új mobil előfizetéssel
Mobil XL+Net 10 GB díjsomag-
kombinációval
2 év hűséggel

Vodafone ajánlata

1 Ft
+ 24×havi 13 000 Ft
kamatmentes részlet
(teljes ár: 312 001 Ft)

új mobil előfizetéssel
Red Prime csomaggal

Akciós egyedi készülék ajánlatunk csak a Telekom üzleteinkben érhető el!

Foglalj időpontot online egyszerűen.

Online időpontfoglalás itt

Üdvözlettel:

Telekom

A készülékajánlat 2017. július 17-től visszavonásáig, vagy a készlet erejéig érvényes, és egy előfizetéshez egyszer vehető igénybe, kizárólag lakossági előfizetők részére. Mobil előleg befizetése szükséges lehet. Az akciós ajánlat kizárólag a Telekom üzleteiben vehető igénybe, az adott üzletben elérhető készlet erejéig. A 72 600 Ft-os akciós kedvezmény az akcióban elérhető, választott Mobil + net díjsomag-kombinációkhoz kapcsolódó készülék kedvezményen felül, illetve 2 év hűséggel értendő. A kedvezmény sikeres számhordozáshoz kötött, annak bármilyen okból történő meghiúsulásáért a Telekom nem vállal felelősséget. A számhordozási készülékkedvezmény és akció a Telekom kedvezmény mellé igénybe vehető készülékkedvezmény egymással kizáróak, azok együtt nem vehetőek igénybe. Az iPhone 7 extra számhordozási kedvezmény a következő díjsomag-kombinációkkal vehető igénybe:

Mobil XL + net vagy net nélkül, Mobil L + Net 1GB, Mobil L + Net 4 GB, Mobil L + Net 10 GB, Mobil L + Net 30 GB, Mobil M + Net 10 GB, Mobil M + Net 30 GB, Mobil S + Net 10 GB, Mobil s + Net 30 GB.

Azért kaptad ezt az e-mailt, mert részt vettél és adataidat megadtad a Magyar Telekom Nyrt. Nyereményhullám 2017 elnevezésű promóciós játékán.

Tudtad, hogy egyszerűen beállíthatod, és bármikor módosíthatod, hogy milyen témakörök ajánlatok érdekelnek? Szabd személyre hírlevél beállításaidat, hogy mindig érdekes tartalmat, ajánlatot küldhessünk számodra! A beállításaid megadásához, módosításához, vagy leiratkozáshoz kattints ide.

Ügyfélszolgálati telefonszámunk 1414”

11) A „Részletek” hivatkozásra kattintva az alábbi weboldalra juthattak a fogyasztók:⁷

<https://www.telekom.hu/lakossagi/ugyintezes/segitunk/szamhordozas/mobil>

A weboldalon az alábbiak jelentek meg:

„Hozd át mobilszámodat a Telekomhoz!

Válassz kedvező ajánlataink közül, és használd meglévő hívószámod az országot lefedő 4G hálózatunkon.

Hozd át a számodat, és extra kedvezményt adunk több készülékünk akciós árából!

iPhone 7 és 7 Plus 72 600 Ft kedvezményrel

Huawei P8 Lite okoskarpánttal 44 000 Ft kedvezményrel”

12) Az „Online időpontfoglalás”-ra kattintva az alábbi weboldalra juthattak a fogyasztók:⁸

<https://www.telekom.hu/lakossagi/ugyintezes/elerhetosegek/uzleteink/uzletkereso>

Ezen a weboldalon az eljárás szempontjából releváns tartalom nem található.

IV.2 A vizsgált eDM levélben megjelenő készülékajánlat feltételei

13) Az eljárás alá vont előadta, hogy a kedvezményes készülékajánlat az alábbi tartalommal volt elérhető a fogyasztók számára:⁹

- Számhordozás esetén (amennyiben ügyfél más szolgáltatótól a Telekomhoz hozza át hívószámát),
- új előfizetéssel,
- 2 éves hűségvállalással, abban az esetben
- az iPhone 7 128GB készüléket kozmoszfekete színben kedvezményes áron tudja a Telekom üzleteiben megvásárolni.
- A kedvezményes ár a kiemelt díjcsomag-kombinációban:
0 Ft kezdőrészlet + 22*havi 5590 Ft kamatmentes részlet a 3. hónaptól
(teljes ár: 122 980 Ft)
- Mobil XL+Net 10 GB díjcsomag-kombinációval (időközben történt változás, hogy bevezetésre került a Mobil Korlátlan csomag, mely a Mobil XL díjcsomagnál 1000,- Ft-tal olcsóbb, és ez a díjcsomag is választható volt).

14) A Telekom továbbá előadta, hogy a készülékajánlat az alábbi díjcsomag kombinációkkal volt elérhető:¹⁰

- Mobil XL bármely net csomaggal vagy net nélkül,
- Mobil L + Net 1 GB vagy annál nagyobb net csomag,
- Mobil M + Net 10 vagy 30 GB,
- Mobil S +Net 10 vagy 30 GB.

⁷ VJ/4-4/2018., B/774-2/2017. 2. sz. melléklet

⁸ VJ/4-4/2018., B/774-2/2017. 3. sz. melléklet

⁹ VJ/4-4/2018., B/774-11/2017. 2. kérdésre adott válasz, továbbá VJ/4-4/2018., B/774-2/2017. 6. kérdésre adott válasz.

¹⁰ VJ/4-4/2018., B/774-11/2017. 4. kérdésre adott válasz.

- 15) Továbbá hivatkozott arra, hogy a készülék kedvezmény mértékét - majd azon keresztül a készülék árát - a Telekomnál minden esetben a választott díjcsomag kombinációhoz kapcsolódóan elérhető kedvezmény határozza meg, melyen felül igénybe vehető még további speciális kedvezmény is, mely jelen ajánlat esetében a számhordozási készülékkedvezmény, melynek mértéke 72.600,- Ft.¹¹
- 16) Az eljárás alá vont csatolta az ajánlat időtartama alatt hatályos készülék árlistákat¹², melyek tartalmazzák a díjcsomag kombinációkhoz elérhető kedvezmény mértékét, illetve a lakossági mobil díjszabást.¹³
- 17) Az eljárás szempontjából releváns díjcsomag kombinációkhoz (költési szinthez) tartozó készülékkedvezmény mértékét egyösszegű vásárlás illetve 22 havi részletfizetés esetén az alábbi táblázatok tartalmazzák:¹⁴

Költési szinthez kapcsolódó készülék kedvezmény egyösszegű vásárlás esetén az eljárás szempontjából releváns díjcsomag kombinációkban						
	Net nélkül	Net 400 MB	Net 1 GB	Net 4 GB	Net 10 GB	Net 30 GB/Net Korlátlan
Mobil XL /Mobil Korlátlan	49500	49500	60500	99000	99000	143000
Mobil L			33000	44000	49500	60500
Mobil M					44000	49500
Mobil S					33000	49500

Költési szinthez kapcsolódó havi készülék kedvezmény 22 havi részletfizetés esetén az eljárás szempontjából releváns díjcsomag kombinációkban						
	Net nélkül	Net 400 MB	Net 1 GB	Net 4 GB	Net 10 GB	Net 30 GB/Net Korlátlan
Mobil XL /Mobil Korlátlan	2250	2250	2750	4500	4500	6500
Mobil L			1500	2000	2250	2750
Mobil M					2000	2250
Mobil S					1500	2250

- 18) Az alábbi táblázat tartalmazza a szolgáltatás havidíját az egyes díjcsomag kombinációk esetén:¹⁵

Szolgáltatás havi díja az egyes díjcsomag kombinációk esetén							
	Net nélkül	Net 400 MB	Net 1 GB	Net 4 GB	Net 10 GB	Net 30 GB	Net Korlátlan
Mobil Korlátlan	12000	13000	14000	16000	18500	22000	22000
Mobil XL	13000	14000	15000	17000	19500	23000	23000
Mobil L			7500	9500	12000	15500	15500

¹¹VJ/4-4/2018., B/774-11/2017. 4. kérdésre adott válasz, VJ/4-6/2018. 3. és 5. kérdésre adott válaszok.

¹²VJ/4-4/2018., B/774-11/2017. 1. sz. melléklet

¹³VJ/4-4/2018., B/774-11/2017. 1.1.-1.4. sz. mellékletek

¹⁴VJ/4-4/2018., B/774-11/2017. 4. kérdésre adott válasz, VJ/4-6/2018. 5. kérdésre adott válasz.

¹⁵VJ/4-4/2018., B/774-11/2017. 4. kérdésre adott válasz, VJ/4-6/2018. 5. kérdésre adott válasz.

Mobil M					9500	13000	13000
Mobil S					8500	12000	12000

A Mobil Korlátlan + Net Korlátlan kombináció 2017. szeptember 1-jétől lett elérhető.

- 19) Az eljárás alá vont előadta, hogy az ajánlatban feltüntetett díjsomag kombináció havidíját több feltétel is befolyásolja. Az ajánlatban feltüntetetten túl a számhordozó ügyfelek részesülnek például 500 Ft/hó számhordozási kedvezményben (ez az ajánlatban nem szerepel, mivel a készülék árát, ami az ajánlat tárgya, nem befolyásolja), ez az összeg a havi előfizetési díjat csökkenti.¹⁶
- 20) A „Mobil akciós készülék árlista”¹⁷ alapján, melyeket a vizsgált időszakra vonatkozóan az eljárás alá vont megküldött¹⁸ megállapítható, hogy 2017. augusztus 1-től kezdődően 2017. szeptember 1-ig az Apple iPhone 7 128GB készülék alapára 294.580 Ft, mely részletfizetés esetén 22x13.390 Ft volt. 2017. szeptember 1-től kezdődően (a 2017. szeptember 1-től és a 2017. szeptember 15-től érvényes árlistákban) az Apple iPhone 7 128GB készülék alapára 259.380 Ft, mely részletfizetés esetén 22x11.790 Ft volt.
- 21) A csatolt készülék árlistákban¹⁹ megtalálhatóak azok a táblázatok, melyek a készülékkedvezmények mértékét mutatják díjsomag-kombinációként. A vizsgált időszak tekintetében a táblázatban szereplő adatok változatlanok voltak, megegyeztek a 17) pontban található táblázatok adataival.
- 22) Az eljárás alá vont előadta²⁰, hogy a vizsgált ajánlatban szereplő készülékár (122.980 Ft) úgy számolható ki, hogy a készülék árából levonásra kerül a választott díjsomag kombinációhoz kapcsolódóan elérhető kedvezmény (lásd a 17) pont alatti táblázatok adatait), valamint a számhordozási készülékkedvezmény, melynek mértéke 72.600 Ft volt.
- 23) Az előbbi pont alapján az e-DM kiküldésének időpontjában az alábbiak szerint számolható ki a kedvezményes készülékár:
294.580 Ft	(iPhone 7 128 GB készülék alapára)
- 99.000 Ft	(Mobil XL +Net 10 csomagkombinációhoz tartozó készülékkedvezmény)
- 72.600 Ft	(számhordozási készülékkedvezmény)
= 122.980 Ft	(iPhone kedvezményes készülékár)

IV.3 Az eDM ajánlattal megcélzott fogyasztói kör

- 24) A Telekom előadta, hogy az eDM levelet a Telekom [ÜZLETI TITOK] előfizetők részére küldte meg, összesen [ÜZLETI TITOK] címre.²¹
- 25) A pontos célcsoportot a Telekom az alábbiak szerint jelölte meg: [ÜZLETI TITOK].²²

¹⁶ VJ/4-6/2018. 5. kérdésre adott válasz.

¹⁷ A vizsgált időszak vonatkozásában 4 db árlista volt releváns.

¹⁸ VJ/4-4/2018., B/774-11/2017. 1. sz. melléklet

¹⁹ VJ/4-4/2018., B/774-11/2017. 1. sz. melléklet

²⁰ VJ/4-6/2018. 3. kérdésre adott válasz.

²¹ VJ/4-4/2018., B/774-2/2017. 4. kérdésre adott válasz

²² VJ/4-4/2018., B/774-2/2017. 4. kérdésre adott válasz

- 26) A Telekom nyilatkozata szerint az arra vonatkozó adatok, hogy az előfizető [ÜZLETI TITOK], az adatvédelmi jogszabályokban foglaltak figyelembevételével álltak a Telekom rendelkezésére.²³
- 27) A kiküldött e-maileknél [ÜZLETI TITOK] egyedi megnyitás, a megnyitott e-mailekből pedig összesen [ÜZLETI TITOK] történt.²⁴

IV.4 Az eDM kiküldését követően értékesített iPhone készülékek darabszáma és a készülékértékesítéshez közvetlenül kapcsolódó árbevételi adatok

- 28) A Telekom előadta, hogy 2017. augusztus 17-től a számhordozási akció keretében 2017. október 20-ig összesen [ÜZLETI TITOK] db kozmoszfekete színű Apple iPhone 7 128 GB készüléket értékesített. Az alábbi táblázat tartalmazza díjsomag kombinációnkénti bontásban az értékesített darabszámot.²⁵ [a táblázat ÜZLETI TITOK]:

Iphone 7 128GB kozmoszfekete készülékek értékesített darabszáma díjsomag kombinációk szerinti bontásban					
	Net 1 GB	Net 4 GB	Net 10 GB	Net Korlátlan	Végösszeg
Mobil Korlátlan	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]
Mobil XL	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]
Mobil L	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]
Végösszeg	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]

- 29) A Telekom előadta²⁶, hogy a készülékkezdvezmény mértékét majd azon keresztül a készülék árát - a választott díjsomag kombinációhoz kapcsolódóan elérhető kedvezmény is befolyásolhatta, melyen felül még igénybe lehetett venni további speciális kedvezményt is, mely jelen ajánlat esetében a számhordozási készülékkezdvezmény volt.²⁷
- 30) A Telekom által az eljáró versenytanács felhívására szolgáltatott legutolsó adatok (VJ/4-34/2018. sz. irat) szerint a 2017. augusztus 17. és 2017. október 20. között számhordozással létrejövő előfizetői szerződésekkel értékesített iPhone 7 128GB kozmoszfekete készülékekhez kapcsolódóan az előfizetők által vállalt 2 éves hűségidőszak alatt összesen készülékekből [ÜZLETI TITOK] Ft, előfizetési (voice+data) csomagból [ÜZLETI TITOK] Ft, azaz összesen [ÜZLETI TITOK] Ft bevételt realizált (illetve realizál várhatóan).

V. A vizsgált kereskedelmi gyakorlattal kapcsolatos bizonyítékok

V.1 Telekom által az összehasonlításnál figyelembe vett Vodafone ajánlat

²³ VJ/4-4/2018., B/774-2/2017. 4. kérdésre adott válasz

²⁴ VJ/4-4/2018., B/774-2/2017. 2. kérdésre adott válasz

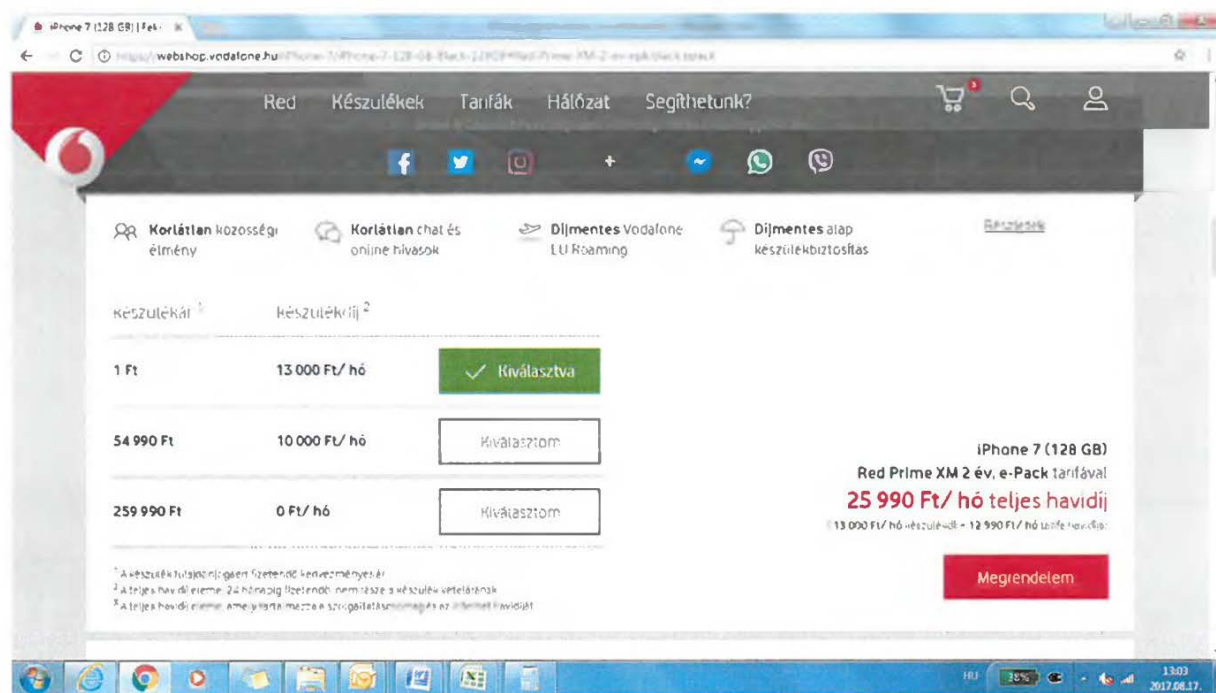
²⁵ VJ/4-16/2018. 1. kérdésre adott válasz

²⁶ VJ/4-16/2018. 2. kérdésre adott válasz

²⁷ VJ/4-16/2018. 2. kérdésre adott válasz

31) Az eljárás alá vont előadta, hogy az ajánlat kialakítása során készülékárakat hasonlított össze, a két szolgáltató Díjszabásában egymáshoz legközelebb eső, egymásnak legjobban megfeleltethető díjsomagokban.²⁸

32) A Telekom az alábbi, 2017.08.17-én készített képernyőmentést csatolta²⁹:

33) Az eljárás alá vont előadta, hogy a Vodafone új mobil előfizetéssel, Red Prime díjsomaggal adta a készüléket 312.001 Ft-ért.³⁰

V.2 Az összehasonlított két ajánlat

34) A Telekom az eDM-ben összehasonlított készülékajánlat kapcsán az alábbi szolgáltatásokat, díjakat jelölte meg a Telekom és a Vodafone ajánlatával kapcsolatosan.³¹

²⁸ VJ/4-4/2018., B/774-2/2017. 8. kérdésre adott válasz.

²⁹ VJ/4-4/2018., B/774-2/2017. 5. sz. melléklet

³⁰ VJ/4-4/2018., B/774-2/2017. 7. kérdésre adott válasz.

³¹ VJ/4-2/2018. 5. számú melléklet, VJ/4-6/2018. 1. számú melléklet. Az alábbiakban bemutatásra kerülő táblázatokat az eljárás alá vont VJ/4-2/2018. számú beadvány 5. számú mellékleteként, illetve a VJ/4-6/2018. számú beadvány 1. számú mellékleteként is csatolta. A VJ/4-6/2018. számú beadványban az eljárás alá vont a két évre vonatkozó adatokat korrigálta az internet-szolgáltatás áfakulcs mérséklésével. A számadat ilyen módon történő kiszámítására az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény 2018. január 1-jétől hatályos módosítása miatt volt szükség tekintettel arra, hogy a Digitális Jólét Program keretében az internet-szolgáltatás áfakulcsa a módosítás következtében tovább mérséklődött és 18 %-ról 5 %-ra csökkent.

35) Telekom ajánlata.³²

Mobil XL és Net 10GB díjcsomagkombináció tartalma			
Mobil XL		Havi max költség	2 éves max költség
Havidíj e-pack kedvezmény nélkül	14 000 Ft	14 000 Ft	336 000 Ft
e-pack kedvezménnyel	13 000 Ft		
Havidíj leforgalmazhatóság/ felhasználható egységek	Belföldön és EU roaming helyzetből EU Zónába korlátlan		
Perc és SMS díjak a leforgalmazhatóság felett	belföldön hálózaton belül 0 Ft belföldön egyéb belföldi hálózatba, illetve EU roaming helyzetben hívás 0 Ft		
SMS küldés EU roaming helyzetből (Ft/db)	23,50 Ft		
Külföldi hálózatba küldött SMS díja (Ft/db)	56,90 Ft		
NET 10GB			
Havi díj	6 500 Ft/5783 Ft ³³	6 500 Ft	142 724 Ft ³⁴
Bennefoglalt forgalom, belföldi és EU roaming helyzetben felhasználható	10GB		
Készülék - iPhone 7 128GB			
22 hónap - havi	5 590 Ft	5 590 Ft	
Teljes költség 2 éves szerződés mellett	122 980 Ft		122 980 Ft
Összesen		26 090 Ft	601 704 Ft

36) A Telekom ajánlata esetében a táblázatban található készülék havidíj már tartalmazza a számhordozási kedvezmény mértékét (72 600 Ft), illetve az egyes díjcsomag kombinációkhoz (költségi szinthez) tartozó készülékkedvezmény mértékét (99 000 Ft).

³² VJ/4-6/2018. 1. sz. melléklet

³³ ÁFA változás miatt 2018. január 1-től csökkent a díj.

³⁴ 2017. december 31-ig (5 hónapig és 15 napig) 6500 Ft, 2018. január 1-től (azaz 18 hónapig és 16 napig) 5783 Ft az ÁFA változás miatt.

37) Vodafone ajánlata:³⁵

Vodafone Red Prime		Havi max	2 éves max
Mobil XL		költés	költés
Havidíj e-pack kedvezmény nélkül	13 990 Ft/ 13 109 Ft ³⁶	13 990 Ft	319 447 ³⁷ Ft
e-pack kedvezménnyel	12 990 Ft		
Havidíj leforgalmazhatóság/ felhasználható egységek Perc és SMS díjak a leforgalmazhatóság felett	Belföldön és EU roaming helyzetből EU Zónába korlátlan belföldön hálózaton belül 0 Ft belföldön egyéb belföldi hálózatba, illetve EU roaming helyzetben hívás 0 Ft		
SMS küldés EU roaming helyzetből (Ft/db) Külföldi hálózatba küldött SMS díja (Ft/db)		48 Ft	
	A net ára beépítésre került a csomagárba.		
NET 8GB	8 000 Ft/7 119 Ft		
Havi díj Bennefoglalt forgalom, belföldi és EU roaming helyzetben felhasználható	8GB		
Készülék - iPhone 7 128GB			
24 hónap - havi	13 000Ft	13 000 Ft	
Teljes költség 2 éves szerződés mellett	312 000 Ft		312 001 Ft
Összesen		26 990 Ft	631 448 Ft

V.3 Vodafone iPhone 7 128 GB kozmoszfekete készülékhez kapcsolódó ajánlatai

38) A Vodafone előadta, hogy 2017.08.17. napján az iPhone 7 128GB kozmoszfekete készüléket az alábbi konstrukciókban, díjcsomagokkal és árakon lehetett Vodafone-nál

³⁵ VJ/4-6/2018. 1. sz. melléklet

³⁶ ÁFA változás miatt 2018. január 1-től csökkent a díj.

³⁷ 2017. december 31-ig (5 hónapig és 15 napig) 13 990 Ft, 2018. január 1-től (azaz 18 hónapig és 16 napig) 13109 Ft az ÁFA változás miatt.

megvásárolni, azzal, hogy a készülékár kifizetésével a készülék tulajdonjoga azonnal átszáll az előfizetőre.³⁸

2017.08.11 -től / tarifák (2év, ePack)	Készülékdíj kategória	Készülékdíj	Tarifa havidíj	Teljes havidíj	Készülékár
Go Start	E	1 000 Ft	2 990 Ft	3 990 Ft	234 990 Ft
	-	-	2 990 Ft	3 990 Ft	259 990 Ft
Go Extra	C	3 000 Ft	5 990 Ft	8 990 Ft	204 990 Ft
	B	5 000 Ft	5 990 Ft	10 990 Ft	164 990 Ft
	-	-	5 990 Ft	10 990 Ft	259 990 Ft
Red Smart	X	10 000 Ft	9 990 Ft	19 990 Ft	54 990 Ft
	XM	13 000 Ft	9 990 Ft	22 990 Ft	1 Ft
	-	-	9 990 Ft	22 990 Ft	259 990 Ft
Red Prime	X	10 000 Ft	12 990 Ft	22 990 Ft	54 990 Ft
	XM	13 000 Ft	12 990 Ft	25 990 Ft	1 Ft
	-	-	12 990 Ft	25 990 Ft	259 990 Ft
Red Platinum	X	10 000 Ft	14 990 Ft	24 990 Ft	69 990 Ft
	XM	13 000 Ft	14 990 Ft	27 990 Ft	1 Ft
	-	-	14 990 Ft	27 990 Ft	259 990 Ft

39) Továbbá a Vodafone ismertette, hogy az összehasonlító reklámban megjelenő Red Prime díjcsomag az alábbi szolgáltatásokat tartalmazza:³⁹

- Korlátlan beszélgetés és SMS minden belföldi, nem emelt díjas hálózatba és EU roaming a Vodafone partnerhálózatain,
- 8 GB osztható belföldi adatforgalom, melyből 7 GB adatforgalom használható fel EU Roamingra, az 1. roaming díjzónában díjmentesen a Vodafone partnerhálózatain,
- Social & Connect Pass népszerű közösségi média és chat applikációk. A csomagokban foglalt népszerű applikációk nem fogyasztják az adatkeretet, amíg előfizető rendelkezik a tarifában foglalt vagy vásárolt adatopcióval,
- Alap készülékbiztosítás (a készülék véletlenszerű károsodására és rongálására).

VI. Az eljárás alá vont álláspontja

VI.1 Eljárás alá vont vizsgálati szakban kifejtett álláspontja

40) Telekom álláspontja szerint⁴⁰ a „Mennyit fizetnél egy iPhone-ért?” ajánlat nem valósít meg jogsértést az összehasonlító reklámra vonatkozóan, mert a kampány kapcsán teljesülnek a Tptv. 10.§-ában foglalt feltételek.

- Egyértelműen azonos rendeltetésű áruk összehasonlítása történik, ugyanazon iPhone 7 128GB, kozmoszfekete készülék szerepel az ajánlatban.

³⁸ VJ/4-4/2018., B/774-8/2017. 3. kérdésre adott válasz.

³⁹ VJ/4-4/2018., B/774-8/2017. 3. kérdésre adott válasz

⁴⁰ VJ/4-4/2018., B/774-2/2017. 11. kérdésre adott válasz

- Az áru lényeges, meghatározó, jellemző és ellenőrizhető tulajdonságára vonatkozik az összehasonlítás, az iPhone 7 128GB kozmoszfekete készülék ára önmagában nyilvánvalóan ellenőrizhető tulajdonság. Ugyan a jogszabályból ezen követelmény nem vezethető le, de az ár, az ajánlatok és azok részletei elérhetőek a Telekom és a Vodafone honlapján.
- Tárnyilagos, az iPhone 7 128 GB kozmoszfekete készülék elérhető árát hasonlítja össze, új előfizetői szerződés megkötése, 2 év hűség vállalása esetén, 24 hónapos kamatmentes részletfizetési konstrukcióban, a két szolgáltató Díjzabásában egymáshoz legközelebb álló, hang és internet szolgáltatást biztosító díjcsomaggal.

41) Az eljárás alá vont álláspontja szerint „az összehasonlító reklámnak olyan termékpárokat kell összehasonlítani, amely termékpárok a fogyasztó számára a helyettesíthetőség megfelelően magas fokát mutatják”⁴¹, és ez teljesül mind a készülék, mind az azonos szolgáltatásokat közel azonos áron kínáló díjcsomagok esetében.

42) A Telekom álláspontja szerint az ajánlat valamennyi lényeges feltételét feltünteti az eDM-ben. Az, hogy a két év határozott idejű szerződés fennállása alatt összességében milyen összegű díjfizetési kötelezettsége keletkezik az előfizetőnek, valóban nem jelenik meg a kommunikációs anyagon, de egyrészt ezt a Vodafone kommunikációja sem tartalmazta, másrészt ez nem is jeleníthető meg, tekintettel arra, hogy az ajánlatban feltüntetett díjcsomag kombináció havidíját több feltétel is befolyásolja. Az ajánlatban feltüntetetten túl pl. a számhordozó ügyfelek részesülnek 500 Ft/hó számhordozási kedvezményben (ez az ajánlatban nem szerepel, mivel a készülék árát, ami az ajánlat tárgya nem befolyásolja), ez az összeg a havi előfizetési díjat csökkenti. Továbbá, ha például a számhordozó előfizető egyébként már rendelkezik Telekom előfizetéssel, megilleti a Telekom kedvezmény – mely a meglévő szolgáltatások számától függően 20-25 % havidíj kedvezményt biztosít számára. (A konstrukciótól függően további kedvezmények is lehetségesek, pl. előfizetés bevonása a Magenta1 kedvezménycsomagba, stb.)

43) Az eljárás alá vont véleménye szerint a fogyasztó (különös tekintettel a kommunikációval érintett fogyasztóra) különösebb kutakodás nélkül, gyorsan és könnyen, még a döntési folyamat azonos szakaszában hozzájuthatott a reklámban foglaltakkal kapcsolatos további információkhoz.

44) Az eljárás alá vont álláspontját a következőkkel egészítette ki a vizsgálati szakban: a Telekom az eDM-ek kiküldését megelőzően is értékesített a számhordozási akció keretében készülékeket: 2017. július 17. és 2017. augusztus 17. között, 1 hónap alatt összesen [ÜZLETI TITOK] db-ot. Az eDM-ek kiküldését követően a valamivel több mint 2 hónap alatt értékesített készülékek darabszáma [ÜZLETI TITOK] db volt, ami mutatja, hogy az eDM-ek hatására a számhordozási akció keretében készüléket vásárló ügyfelek száma maximum [ÜZLETI TITOK] lehet, de tekintettel arra, hogy a számhordozási akció keretében a készülékeket az eDM-ek kiküldését megelőzően is vásárolták az ügyfelek, ezért ezen szám még ennél is elenyészőbb lehet, amiből következik, hogy az eDM-ek értékesítésre gyakorolt hatása nem számottevő, nem jelentős, az érintett fogyasztói kör pedig egyébként sem volt jelentős.⁴²

⁴¹ Kommentár a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvényhez, Budapest, 2014, HVG-ORAC Kft., 128. o.

⁴² VJ/4-16/2018. 4. pont

VI.2 Eljárás alá vont vizsgálati jelentésre tett nyilatkozata⁴³

- 45) Az eljárás alá vont vizsgálati jelentésre tett nyilatkozata és észrevételei során elsőként megjegyezte, hogy a vizsgálati jelentés az összehasonlítás tárgyául az eljárás tárgyát képező iPhone árát jelöli meg. Majd előjáróban hangsúlyozta, hogy az Európai Unió bírósága az összehasonlító reklámok megítélése kapcsán több ügyben aláhúzta, hogy az összehasonlító reklám a verseny hasznos eszköze, így többek között:
- a) az összehasonlító reklám célja az, hogy a fogyasztók javára serkentse az áruk és szolgáltatások nyújtói közötti versenyt (Siemens-ítélet, C-59/05. 23. pont),
  - b) tekintettel arra, hogy az összehasonlító reklám az áruk és szolgáltatások nyújtói közötti versenyt is ösztönözheti a fogyasztók érdekében, azt az előnyt is figyelembe kell venni, amelyet egy ilyen reklám a fogyasztók számára teremt (vö. pl. Lidl Belgium ítélet, C-356/04., 33. pont)
  - c) az összehasonlító reklámmal kapcsolatban megkövetelt feltételeket úgy kell értelmezni, ahogy az a reklám vonatkozásában a legkedvezőbb (vö. pl. Lidl Belgium ítélet, C-356/04., 22. pont, Lidl ítélet C 159/09., 21. pont),
  - d) az összehasonlító reklám támogató (pl. a védjegy által biztosított jogok korlátozásával, O2 Holdings és O2 [UK] ítélet, C-533/06. 39. pont).
- 46) A Telekom álláspontja szerint egy összehasonlító reklám megítélésekor nem a jogszabályszöveg automatikus, grammatikai értelmezésével kell eljárni, hanem az Alaptörvény 28. cikkében a bíróságokra vonatkozóan található azon alapelvvel, hogy a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban szükséges értelmezni. A fentiek alapján nem kétséges, hogy a 2006/114/EK irányelvet átültető Tpv. 10. § b) célja az összehasonlító reklámok közzétételének támogatása, így jelen ügyben is ez az elv követendő a konkrét reklám kapcsán. Különösen igaz ez egy olyan telített piacon, ahol a három szereplő folyamatos és erős ár- és minőségi versenyt folytat. Az összehasonlító reklám közzétételére vonatkozó megszorító hatósági gyakorlat ugyanis egy ilyen piacon azt eredményezné, hogy bizonyos tartalmú reklám közzététele lehetetlenné válik, megfosztva ezzel a fogyasztókat az egyes árukra vonatkozó információk összehasonlításától és ezzel az informált fogyasztói döntés meghozatalától.
- 47) Továbbá a releváns joggyakorlat vonatkozásában a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2.K.31.240/2017/8. számú döntésével, és a Fővárosi Törvényszék 13.K.700.022/2018/7. számú döntésével egészíti ki a vizsgálati jelentés felsorolását a relevánsnak vélt joggyakorlatról.
- 48) A Telekom álláspontja szerint azonos rendeltetésű áruk összehasonlításáról van szó, ugyanazon iPhone 7 128 GB kozmoszfekete készülék szerepel az ajánlatban. A vizsgálati jelentés 60-61. pontjai szerint megállapítható, hogy „a reklám a helyettesíthetőség követelményének megfelel”.
- 49) A Telekom álláspontja és a vizsgálati jelentés szerint is az áru lényeges, meghatározó, jellemző és ellenőrizhető tulajdonságára vonatkozott az összehasonlítás. A vizsgálati

---

⁴³ Az eljáró versenytanács a Tpv. 73. §-ának (3) bekezdése alapján a versenyfelügyeleti eljárásban készült vizsgálati jelentést észrevételezés céljából 2018. július 26-án megküldte az eljárás alá vont részére, aki az észrevételeit (VJ/4-26/2018. sz. irat) 2018. szeptember 5-én küldte meg.

jelentés megállapítja, hogy „egy termék ára kétségtelenül lényeges, meghatározó, jellemző és ellenőrizhető tulajdonság.” A „Mennyit fizetnél egy iPhone-ért?” kampány kapcsán tehát nem vitásan teljesültek a fenti feltételek.

- 50) A Telekom álláspontja szerint a tárgyilagosság követelménye is teljesült. Tévesen állapítja meg a vizsgálati jelentés, hogy a kommunikációban nem kerül kiemelésre a számhordozási kedvezmény ténye. Az eDM tárgy mezőjében, az ajánlat címe tartalmazza a: „Hozd át hozzánk most telefonszámodat” kitélt, továbbá a készülék árának megjelenítése alatt szerepel, hogy „számhordozással”, ezt részletezi tovább az eDM végén található azon fordulat, hogy „sikeres számhordozáshoz kötött”.
- 51) Tévesen állapítja meg továbbá a vizsgálati jelentés, hogy csak kisebb betűvel jelenik meg, hogy milyen díjcsomag kombinációval érvényes az ajánlat – közvetlenül a hirdetett ár alatt megjelenik, hogy a Mobil XL + Net 10 GB díjcsomagkombináció választása esetén érhető el a hirdetett készülékár. Maga a számhordozási kedvezmény egyébként más díjcsomagok választása esetén is elérhető volt – ennek kifejtése található az eDM végén lévő tájékoztatásban.
- 52) Továbbá megjegyezte, hogy az eDM a Telekom álláspontja és a GVH következetes álláspontja szerint is olyan kereskedelmi gyakorlat, amely tartalmának értékelése során a fogyasztó nem szembesül a TV-reklámokhoz vagy az óriásplakátokhoz hasonló korlátokkal, így még amennyiben a számhordozásra vonatkozó kitétel kisebb betűtípussal is került megjelenítésre nem kétséges, hogy az a főüzenet részévé vált.
- 53) A Telekom jelen vizsgálat tárgyát képező kampányának címzettjei Vodafone előfizetők voltak, akik számára a számhordozásra tekintettel biztosított további kedvezményes készülékvásárlási konstrukciót a Telekom. A célzott fogyasztói kör vonatkozásában nincs relevanciája annak, hogy a Vodafone ajánlata egyébként mindenki számára elérhető volt, az azonban ő esetükben abszolút releváns, hogy szolgáltatójuk készülékajánlata hogyan viszonyul a másik szolgáltató készülékajánlatához, azaz amennyiben az ügyfél új hűség vállalásával vásárolna kedvezményes áron készüléket, az melyik szolgáltatónál éri meg számára jobban, hol juthat kedvezőbb áron ugyanazon készüléktípushoz.
- 54) A kampány célcsoportja tekintetében a Telekom hivatkozott a jelen eljárás előzményeként a B/774-1/2017. sz. végzésre benyújtott adatszolgáltatása 4. pontjában írottakra (lásd jelen határozat 24-27) pontjai).
- 55) A Telekom a vizsgálati jelentés azon állítására, hogy az „összehasonlítás figyelmen kívül hagyja az esetleges egyedi akciókat (a vizsgálónak nincs tudomása ilyenről, de felmerülhetnek)” a következőkben fejtette ki álláspontját: a Telekom a kommunikáció indítását megelőzően illetve a kommunikáció közzétételének időpontjában a Vodafone honlapján elérhető akciókat, kedvezményeket vette figyelembe. Az előfizető is csak azon ajánlatokkal tudja összehasonlítani a Telekom ajánlatát, amelyek a Vodafone oldalán, hirdetéseiben elérhetőek. Egy ilyen – meglehetősen elnagyolt és megfoghatatlan – elvárás azt eredményezné, hogy a mobil hírközlési piacon nincsen lehetőség az árakat és feltételeket összehasonlító reklám közzétételére, hiszen minden szolgáltatónak lehetnek olyan egyedi akciói, ajánlatai, amelyekről a másik két szolgáltatónak nincs tudomása. Ez azt eredményezné, hogy a GVH joggyakorlata felülírná a 2006/114/EK irányelvet, amely kifejezetten rögzíti, hogy mik az összehasonlító reklám közzétételének feltételei.
- 56) A Telekom leszögezte, hogy a két szolgáltató Díjcsomagjában egymáshoz legközelebb álló hang és internet szolgáltatást biztosító díjcsomaggal elérhető készülékajánlatot hasonlított össze – tehát nem szubjektív kiválasztás történt, - lévén nincs a két szolgáltató kínálatában

két egymással minden paraméterben teljes egészében megegyező díjcsomag. Megjegyzi Telekom, amennyiben lenne, az más jellegű versenyjogi problémát vethetne fel, illetve amennyiben feltétel lenne, hogy csak az egymással teljesen minden paraméterében megegyező díjcsomaggal hirdetett készülékek esetén jogszerű az összehasonlító reklám, mivel ilyen csomag nem létezik, gyakorlatilag összehasonlító reklám sem lehetne. Ilyen feltétel azonban nincsen, a reklámozó saját döntése alapján választhatja meg, mely ajánlatot hirdeti, ha azt egyébként objektívan és tárgyilagosan, a másik hasonló (lényeges tulajdonságaiban egyező) termékkel hasonlítja össze.

- 57) A Telekom kifejtette továbbá, hogy valóban magasabb lenne a készülék ára más, nem az ajánlatban szereplő díjcsomag kombinációval, azonban ez igaz a Vodafone ajánlatára, ahol szintén magasabb lenne a készülék ára, ha más, nem a reklámban feltüntetett díjcsomaggal kerülne értékesítésre, ilyen módon ennek a tárgyilagosság értékelése körében nincsen jelentősége. Mint az előző pontban kifejtettekben már szerepel, a paramétereiben egymáshoz két legközelebb álló díjcsomaggal elérhető készülékár került a kampányban feltüntetésre.
- 58) A Telekom elismerte, hogy az eDM valóban nem tartalmazta a Vodafone ajánlata esetében a pontos díjcsomagot (véltetően szerkesztési hiba miatt maradt le az „XM” a szövegből), de a tárgyilagosság tekintetében ennek nincs relevanciája, tekintettel arra, hogy a Prime M díjcsomaggal is nagyságrendekkel magasabb a Vodafone ajánlatával a készülék ára. (A Telekomnál 122.980 Ft, a Vodafone-nál a Prime M díjcsomag választásával 294.900 Ft, a PrimeXM díjcsomaggal választva 312.001 Ft.)
- 59) A Telekom álláspontja szerinte havonta fizetendő szolgáltatási díjak és azok összessége tekintetében nincs relevanciája a jelen eljárásban azt vizsgálni, hogy azok megfeleltek-e az összehasonlító reklámra vonatkozó követelményeknek, ahogy az sem bír jelentőséggel, hogy a hűségidő alatt mennyi szolgáltatási díjat fizet meg az ügyfél, vagy hogy a készülékrészleteket és a szolgáltatási díjakat összeadva melyik szolgáltatónál hogyan alakul az összes költsége. A kampány tárgya kizárólag a készülékajánlat volt, az összehasonlítás kizárólag a készülék árára vonatkozott – ezt maga a vizsgálati jelentés is tartalmazza, így a vizsgálati jelentés ellentmondásos.
- 60) A készülék árának összehasonlítása pedig a Telekom álláspontja szerint tárgyilagosan történt:
- azonos típusú és színű készülék: az iPhone 7 128 GB kozmoszfekete készülék elérhető árát hasonlítja össze,
  - új, 2 éves hűséggel történő előfizetői szerződés megkötése,
  - 22/24 hónapos kamatmentes részletfizetési konstrukcióban,
  - a két szolgáltató Díjzabásában egymáshoz legközelebb álló – s ismét hangsúlyozva nem „a Telekom által szubjektív szempontok alapján kiválasztott” (vizsgálati jelentés 74. pont) hang és internet szolgáltatást biztosító díjcsomaggal.
- 61) A Telekom álláspontja szerint a fentebb részletesen kifejtettek értelmében a jelen eljárásban vizsgált eljárás az összehasonlító reklám tekintetében valamennyi, így a tárgyilagosságra vonatkozó feltételnek is megfelelt.

VI.3 Eljárás alá vont előzetes álláspontra⁴⁴ tett észrevételei⁴⁵

- 62) A Telekom az eljárás során az adatszolgáltatásaiban, továbbá a vizsgálati jelentésben foglaltakra már kifejtett válaszaiban és álláspontjában foglaltakat fenntartva tett észrevételeket az előzetes álláspontban foglaltakra.
- 63) Álláspontja szerint a tényekkel, egyben a joggyakorlattal ellentétes, továbbá a GVH hatáskörén túlnyúló jogértelmezést tévő megállapítást tartalmaz a GVH azon megközelítése, hogy
- a készülék (jelen esetben az iPhone) az „előfizető csomagjának részeként” tekinthető.
  - A „telefont és az annak használatát biztosító előfizetői szolgáltatást együttesen, nem elválasztható módon” értékesíti, illetve hogy „a készülék ára és az ahhoz kapcsolódó szolgáltatás csomag együttes ára együttesen adják azt az egyébként ellenőrizhető árat, amely a fogyasztó számára lényeges és amely alapján megalapozott döntést tud hozni”
- 64) A reklámkampány, az eDM-ben szereplő ajánlat készülékajánlat volt, kifejezetten a készülékek árára vonatkozott, ugyanazon készüléktípus árát hasonlította össze a Telekomnál és a Vodafone-nál.
- 65) A Telekom hivatkozott a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2.K.30.191/2013.6. sz. ítéletére (továbbiakban: ítélet), amely álláspontja szerint épp a fentiekkel ellentétes elöntést tartalmaz, indokolásában azt részletesen levezetve.
- 66) A per tárgya az volt, hogy a készülék és a szolgáltatás értékesítés, azaz a készülék értékesítésére vonatkozó polgári jogi jogviszony és a szolgáltatásra és annak díjára vonatkozó elektronikus hírközlési jogviszony - egymástól elválasztható-e, az előfizető tartozása esetén jogszerű-e a szolgáltatás korlátozása az elektronikus hírközlési szolgáltatásokról szóló 2003. évi C. tv. (továbbiakban: Eht.) 137. § (1) bekezdésének rendelkezései alapján, amennyiben az előfizető tartozása nem, vagy nem csak szolgáltatási díjak meg nem fizetéséből keletkezik, nevezetesen, amennyiben a készülék vételár részleteit nem fizeti meg határidőben, jogosult-e a szolgáltató a korlátozásra.
- 67) Az ítélet alapján „Tekintve, hogy az Eht. arról sem rendelkezik kógens módon, hogy az elektronikus hírközlési szolgáltatónak - mintegy a hírközlési szolgáltatás nyújtásának jogszabályi feltételeként - kötelező lenne az Eht. 188. § 21. pontja szerinti végberendezések értékesítése, nincsen olyan jogszabály sem, melyből az következne, hogy a hírközlési szolgáltatással együtt értékesített végberendezés (akár kedvezményes árú, akár nem az előfizetői szolgáltatásnak lenne része, ára pedig a hírközlési szolgáltatásnak a díja is lenne.”
- 68) Abban a kérdésben pedig, hogy a szolgáltatás és a végberendezés osztható, vagy oszthatatlan szolgáltatások - mely kapcsán a GVH előzetes álláspontja szerint ezek elválaszthatatlanok - még a bíróság sem foglalt állást: „Annak pedig, hogy az előfizetői szolgáltatás és a végberendezés forgalmazása mennyiben osztható szolgáltatások, a Ptk. 317. § alkalmazásában lehet - de nem közigazgatási perben - relevanciája.”

---

⁴⁴ VJ/4-37/2018. sz. irat

⁴⁵ VJ/4-41/2018. sz. irat

- 69) A fentieknek megfelelően a Telekom álláspontja szerint az elektronikus hírközlési szolgáltatásnak nem része a szolgáltatással együtt értékesített készülék - ennek megfelelően az összehasonlítás is kizárólag az iPhone árára vonatkozott.
- 70) Téves, és a hatályos hírközlési ágazati jogszabályok rendelkezéseit figyelmen kívül hagyó továbbá az a megállapítás, hogy *„a telefonok jelentős része csak az adott szolgáltató hálózatában használható a mobilszolgáltató által elvégzett kódolás miatt”* Az Eht. 127. § (4d) pontja az Eht. 2017. október 24-től hatályos módosítása óta az alábbiak szerint rendelkezik: *„A határozott idejű előfizetői szerződés lejártát követően a szolgáltató az előfizető kérésére külön díjazás nélkül köteles gondoskodni arról, hogy az e szerződéssel együtt vásárolt készülék bármely szolgáltató előfizetőjeként használható legyen (hálózati-függetlenítés).”*
- 71) A szolgáltatóknak tehát jogszabályi előírás alapján díjmentesen kell biztosítaniuk a hálózati korlátozás feloldását a határozott időtartamú szerződés lejártát követően, a Telekom pedig a jogszabályi előírásokon túlmenően kizárólag hálózati korlátozás nélkül értékesíti a készülékeket, illetve a korábban még hálózati korlátozással értékesített készülékek esetén a határozott időtartam leteltét megelőzően történt feloldási igény esetén is díjmentesen végzik el a hálózati korlátozás feloldását, így erre az összes kampány során értékesített készülék esetén volt, illetve van lehetőségük a fogyasztóknak.
- 72) Fentebb kifejtettek okán tehát téves az a megállapítás, hogy *„a készülékért és az azzal megvásárolt előfizetési csomagért együttesen - havonta illetve a hűségvállalás időszaka alatt összességében - fizetendő díjak össze vetése lehet tárgyilagossá, hiszen ezek a szolgálatok közös (és ezért tárgyilagossan összehasonlítható) árazási jellemzői”*.
- 73) A kampány tárgyát kizárólag készülékek árának összehasonlítása képezte. Megjegyzi a Telekom, hogy a versenyfelügyeleti eljárást megindító végzés szerint az eljárás tárgya a *„készülékre vonatkozó ajánlat összehasonlítása”*, a vizsgálati jelentés az összehasonlítás tárgyaként az eljárás tárgyát képező iPhone árát jelöli meg (vizsgálati jelentés 60. és 61. pont), nem pedig a készülékre és a szolgáltatási díjakra együttesen vonatkozó szolgáltatói ajánlatok összehasonlítását.
- 74) Telekom álláspontja szerint már csak azért sem lehet vizsgálni, hogy a szolgáltatási díjak összehasonlítása tárgyilagossan történt-e, azok figyelembe vételével hogyan alakulnak a fogyasztó költségei, mivel az sem a kampánynak, sem az eljárásnak nem volt tárgya, hanem kizárólag a készülékajánlat, a készülékekért fizetendő vételár.
- 75) Nem kétségesen a készülékre vonatkozó ajánlatok összehasonlítása során a tárgyilagosság, illetve az összehasonlító reklámra vonatkozó minden követelmény teljesült, a GVH által sem vitatottan, az merül fel jogkérdésként, hogy tárgyilagossághoz valóban szükséges-e, jogszabályi rendelkezésből fakadóan figyelembe veendő-e egy ajánlat kialakításánál a tárgyilagosság teljesüléséhez minden egyéb, az adásvételi jogviszonyhoz nem kapcsolódó költségelem (akár nem is ismert költségelem) beszámítása is.
- 76) Az EU a 2006/114/EK irányelvben egyértelművé tette, hogy az összehasonlító reklám megengedett marketingeszköz a fogyasztók meggyőzése során, a Preambulum 8. bekezdése az alábbiakat tartalmazza: *„Az összehasonlító reklám, amennyiben jelentős, lényeges, ellenőrizhető és jellemző tulajdonságokat hasonlít össze és nem megtévesztő, megbízható eszköz lehet arra nézve, hogy tájékoztassa a fogyasztókat a fogyasztók előnyére. Kívánatos az összehasonlító reklám fogalmának olyan széles értelmezése, hogy az összehasonlító reklám minden fajtájára kiterjedjen.”*

- 77) A jogalkalmazó kiterjesztő jogértelmezéssel nem ronthatja le a jogalkotó akaratát (ez ugyanis *contra legem* jogértelmezés volna). Végső soron ez a logika oda vezetne, hogy gyakorlatilag nem létezhete összehasonlító reklám, hiszen pl. két autó árának összehasonlításánál arra is figyelemmel kellene lenni, hogy mennyi az autó fogyasztása, milyen üzemanyagot használ a jármű, és így pl. egy 5 éves időszak alatt ténylegesen mennyit is kell kifizetnie mondjuk ugyanannyi km megtétele esetén összesen az adott gépjárműért. Egy ilyen gyakorlat nem csak *contra legem* jogértelmezés volna, de egyszerűen követhetetlen is volna.
- 78) Az előzetes álláspont 84. pontja kapcsán megjegyezte, hogy a „22 hónap alatt” szövegrész sem azt jelenti, hogy ezek a 22 hónap alatt összesen megfizetendő havi rendszerességű díjak, hanem azt, hogy 22 havi részletfizetéssel kínálta a kampány során a Telekom a készüléket, a 22 hónap és az az alatt fizetendő készülékár részletek képezik a kampány üzenetét - ráadásul a „díj” kapcsán visszaütal Telekom az ítéletre, melynek értelmében a „díj” kizárólag az elektronikus hírközlési szolgáltatásért fizetendő elemre értelmezhető, a készülékért havonta fizetendő költség ennek a „díj”-nak nem része. A megtakarítás mértéke pedig a valóságnak megfelelően került feltüntetésre.
- 79) Hivatkozott továbbá a GVH elnökének és a GVH Versenytanácsa elnökének fogyasztóvédelmi típusú ügyekben kiszabott bírság meghatározásának szempontjairól szóló 12/2017. közleményére, amelynek 73. pontja alapján amennyiben csak részleges reparációra kerül sor, vagy az érintettek köre illetőleg az okozott hátrány mértéke nem azonosítható megfelelő biztonsággal, a GVH a tevőleges jóvátétel keretében a jogsértés hatásának, az okozott kárnak a mérséklését eredményező vagy a közérdeket egyéb módon szolgáló intézkedést is mérlegelhet bírságcsökkentő tényezőként. Ez utóbbi körben a GVH különösen olyan intézkedéseket vehet figyelembe, amelyek - bár aTptv. 75. §-a szerinti kötelezettségvállalás elfogadását az eset összes körülményeire tekintettel nem alapozzák meg - konkrétan a jogsértéssel érintett fogyasztók vagy általánosabban a jogsértéssel közvetlenül vagy közvetve összefüggésbe hozható társadalmi csoportok jólétét szolgálják. Bár a Telekom több alkalommal kifejtett következetes álláspontja szerint az eljárás tárgyát képező reklámkampány során nem történt jogsértés, a kampány megfelelt az összehasonlítható reklám követelményére vonatkozó valamennyi jogszabályi kritériumnak emiatt a fogyasztókat semmilyen hátrány nem érte, ennek ellenére vállalja, hogy maximálisan együttműködve a GVH-val, kompenzációt kínál az érintett [ÜZLETI TITOK] fogyasztó felé, az érintett fogyasztókat „kiengedi a hűségéből”, azaz a határozott időtartamú szerződésüket bármikor felmondhatják a kötbérfizetési kötelezettség beállta nélkül. Ahogyan ezt a Telekom a tárgyalást követően írásban is igazolta, ezen intézkedést végre is hajtotta.⁴⁶
- 80) A Telekom az eljárásban tartott tárgyaláson⁴⁷ hangsúlyozta, hogy a vizsgált ajánlat készülék ajánlat volt, független az előfizetői szolgáltatástól, amely értelmezést az írásos észrevételekben hivatkozott bírói ítélet is megerősíti. Az összehasonlító reklám előzetes álláspont szerinti jogalkalmazói értelmezése lényegében lehetetlenné tenné készülékárakkal kapcsolatos jogszerű összehasonlító reklámok közzétételét és így indokolatlanul és az irányelv céljaival ellentétesen korlátozná ezen hatékony reklámeszköz alkalmazását a hírközlési piacon.

---

⁴⁶ VJ/4-47/2018. sz. irat

⁴⁷ VJ/4-43/2018. sz. irat

VII. Jogsabályi háttér

- 81) A Tpv. 6/A. §-ának (1) bekezdése értelmében összehasonlító reklám valamely termék, szolgáltatás, dolog módjára hasznosítható természeti erő, ingatlan, értékpapír, pénzügyi eszköz vagy vagyoni értékű jog (a továbbiakban együtt: áru) értékesítésének vagy más módon történő igénybevételének előmozdítására, vagy e céllal összefüggésben a vállalkozás nevének, megjelölésének, tevékenységének népszerűsítésére vagy áru, árujelző ismertségének növelésére irányuló olyan közlés, tájékoztatás, amely közvetve vagy közvetlenül felismerhetővé teszi a vállalkozás versenytársát, vagy a versenytárs által előállított, forgalmazott vagy bemutatott, a bemutatott áruval azonos vagy ahhoz hasonló rendeltetésű árut (a továbbiakban: összehasonlító reklám).
- 82) A Tpv. 10. §-a értelmében a Tpv. 6/A § (1) bekezdése szerint definiált összehasonlító reklámban
- a) kizárólag azonos rendeltetésű vagy azonos szükségleteket kielégítő áruk hasonlíthatók össze,
  - b) az összehasonlításnak az áruk lényeges, meghatározó, jellemző és ellenőrizhető tulajdonságára kell vonatkoznia, és - ha az ár is az összehasonlítás tárgyát képezi, akkor e vonatkozásban is - tárgyilagosságnak kell lennie,
  - c) eredetmegjelöléssel rendelkező termékek összehasonlítása kizárólag azonos eredetmegjelölésű termékekre vonatkozhat.
- 83) A Tpv. 10/C. §-ának (1) bekezdése alapján a Tpv. 10. §-ában foglalt rendelkezések megsértéséért azon a vállalkozáson túl, amelynek az üzleti gyakorlattal érintett áru értékesítése, szolgáltatása vagy eladásának ösztönzése közvetlenül érdekében áll (a továbbiakban: üzleti gyakorlat alkalmazója), az is felel, aki az üzleti gyakorlat keretében közölt üzleti kommunikációt az arra alkalmas eszközök segítségével megismerhetővé teszi, valamint aki önálló gazdasági tevékenysége körében az üzleti kommunikációt megalkotja vagy ezzel összefüggésben egyéb szolgáltatást nyújt, ha a jogsértés az üzleti kommunikáció megjelenítési módjával összefüggő olyan okból ered, amely nem az üzleti gyakorlat alkalmazója kifejezett utasítása végrehajtásának a következménye.
- 84) A Tpv. 44. § (1) bekezdése értelmében versenyfelügyeleti eljárás a Tpv. rendelkezései megsértésének megállapítására, valamint a vállalkozások összefonódásának e törvény szerinti vizsgálatára irányuló, továbbá a külön törvényben ekként megjelölt hatósági eljárás. A jogszabályhely (2) bekezdése szerint a versenyfelügyeleti eljárást a GVH folytatja le. A GVH-tól a hatáskörébe tartozó ügy nem vonható el.
- 85) A Tpv. 45. §-a értelmében a GVH illetékessége az ország egész területére kiterjed.
- 86) A Tpv. 46. § (1) bekezdése alapján a versenyfelügyeleti eljárásra a Tpv.-ben foglalt rendelkezéseket kell alkalmazni. Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) rendelkezéseit akkor kell alkalmazni, ha azt a Tpv. kifejezetten előírja.
- 87) A Tpv. 76. §-a (1) bekezdése alapján az eljáró versenytanács határozatában
- f) megállapíthatja a jogsértés tényét,
  - k) bírságot szabhat ki.
- 88) Az eljáró versenytanács a Tpv. 78. §-a (1) bekezdésének a) pontja értelmében bírságot szabhat ki azzal szemben, aki a GVH hatáskörébe tartozó jogsértő magatartást valósít

meg. Az (1b) bekezdés értelmében a bírság összege legfeljebb a vállalkozás, illetve azon – a határozatban azonosított – vállalkozáscsoport a határozat meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevételének tíz százaléka lehet, amelynek a bírsággal sújtott vállalkozás a tagja. A vállalkozások társulásával szemben kiszabott bírság összege legfeljebb a tagvállalkozások előző üzleti évben elért nettó árbevételének tíz százaléka lehet.

- 89) A Tpv. 78. §-ának (2) bekezdése értelmében a bírság legmagasabb összegének meghatározásakor a nettó árbevétel a határozat meghozatalát megelőző üzleti évre vonatkozó éves beszámoló vagy egyszerűsített éves beszámoló alapján kell meghatározni. Ha a vállalkozás működési ideje az adott évben egy évnél rövidebb, az adatokat éves szintre kell vetíteni. Ha a határozat meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevételről nem áll rendelkezésre hiteles adat, az utolsó hitelesen lezárt üzleti év nettó árbevétele az irányadó. Beszámolóval nem rendelkező, újonnan alapított vállalkozás esetében az eljárás megindításának évére vonatkozó üzleti tervet, ennek hiányában a vállalkozás által a vizsgáló, illetve az eljáró versenytanács felhívására közölt, a számvitelről szóló törvénynek a közbenső mérleg készítésére vonatkozó szabályai szerint az eljárás megindításának napjával mint fordulónappal kiszámított nettó árbevétel kell figyelembe venni. A nettó árbevétel számítására egyebekben megfelelően alkalmazni kell a 24. § (3) bekezdését és a 27. § (7) bekezdését.
- 90) A Tpv. 78. §-ának (3) bekezdése szerint a bírság összegét az eset összes körülményeire - így különösen a jogsérelem súlyára, a jogsértő állapot időtartamára, a jogsértéssel elért előnyre, a jogsértő piaci helyzetére, a magatartás felróhatóságára, az eljárást segítő együttműködő magatartására, a jogsértő magatartás ismételt tanúsítására, gyakoriságára - tekintettel kell meghatározni. A jogsérelem súlyát különösen a gazdasági verseny veszélyeztetettségének foka, a végső üzletfelek érdekei sérelmének köre, kiterjedtsége alapozhatja meg.

VIII. A vizsgált magatartás értékelése

- 91) A jelen eljárásban értékelendő magatartás, hogy az eljárás alá vont vállalkozás által a [ÜZLETI TITOK] 2017. augusztus 17-én kiküldött „Mennyit fizetnél egy iPhone-ért?” eDM ajánlatban megjelenített reklám megfelel-e a Tpv. 10. § b) pontjában foglaltaknak.
- 92) A fenti eDM ajánlatban tett állításokat az eljáró versenytanács összehasonlító reklámként értelmezte, hivatkozva a Tpv. 6/A. § (1) bekezdésében foglaltakra, mivel megállapítható, hogy a Telekom által kiküldött eDM ajánlat a Telekom által értékesített termék és szolgáltatás értékesítésének előmozdítására irányul, és közvetlenül felismerhetővé teszi az eljárás alá vont versenytársát a Vodafone-t, illetve annak ajánlatát, ezért ennek értékelésére a Tpv. összehasonlító reklámra vonatkozó rendelkezései alapján került sor.

Felelősség

- 93) A Tpv. 10/C. § (1) bekezdésének első fordulata alapján a Tpv. 10. §-ában foglalt rendelkezések megsértéséért azon vállalkozás felel, amelynek az üzleti gyakorlattal érintett áru értékesítése, szolgáltatása vagy eladásának ösztönzése közvetlenül érdekében áll (a továbbiakban: üzleti gyakorlat alkalmazója).
- 94) A Telekom felelőssége megállapítható a Tpv. 10/C. § (1) bekezdésének első fordulata alapján, hiszen az eljárás alá vontnak az iPhone 7 128 GB kozmoszfekete készülék és a

kedvezményes ajánlatban megjelölt díjcsomagok értékesítése révén – a bevétel okán, lásd 30) pont – anyagi érdeke fűződik (fűződött) a vizsgált kereskedelmi gyakorlathoz.

A fogyasztók által érzékelt üzenet

95) A versenyfelügyeleti eljárás során vizsgált eDM ajánlat fő üzenete a Telekom ajánlatában nagybetűkkel megfogalmazott állítás:

„22 HÓNAP ALATT TÖBB MINT 160 000 FT MEGTAKARÍTÁS!”

valamint az eDM levél első sorában feltett kérdés –

„Mennyit fizetnél egy iPhone-ért, 122 980 Ft-ot vagy 312 001 Ft-ot?”

– szerinti alternatívák tekintetében tett állítás. Utóbbi esetében a kérdésre vélhetően a lényegesen alacsonyabb összeget megjelölő a válasz. Mind a reklámállítások, mind a feltett kérdésre adott válasz a Telekom ajánlatát tünteti fel előnyösebbnek.

A fogyasztói célcsoport

96) A Telekom nyilatkozata⁴⁸ alapján a jelen eljárásban vizsgált ajánlat célcsoportját kizárólag Vodafone előfizetők képezték. Az elérni kívánt ügyfelek olyan Vodafone előfizetők, akiknek nincs hűség szerződése, vagy a hűség szerződésük lejárt.

A helyettesíthetőség követelménye

97) Megállapítható, hogy az összehasonlító reklámban a két szolgáltatónak az iPhone 7 128 GB kozmoszfekete készülékkel értékesített lakossági postpaid előfizetői csomagjai kerülnek összehasonlításra. Az előfizetői csomagok részeként a készülékajánlat (iPhone 7 128 GB kozmoszfekete készülék) megegyezik, és a készülékért fizetendő ár került kiemelésre az összehasonlító reklámban. Az előfizetői csomagok a szolgáltatás tartalmát tekintve (mobil hang, adat és internet szolgáltatás) megegyeznek, a szolgáltatások árazását illetően lehettek fel különbségek.

98) Összességében megállapítható, hogy az előfizetői konstrukciók hasonló szolgáltatáscsomagra vonatkoznak, valamint a közzétett összehasonlító reklámban ugyanazon készülék értékesítéséhez köthetőek az előfizetői szerződések.

Az összehasonlításban kiemelt jellemző

99) A Tptv. 10. § b) bekezdése rögzíti, hogy az összehasonlításnak az áruk lényeges, meghatározó, jellemző és ellenőrizhető tulajdonságára kell vonatkoznia, és - ha az ár is az összehasonlítás tárgyát képezi, akkor e vonatkozásban is - tárgyilagosságnak kell lennie. Az összehasonlítás során az előfizetői csomag részeként megvásárolható készülék ára, a Telekom ajánlat választása esetén 22 hónap alatt – a megnevezett másik szolgáltató ajánlatához képest – elérhető készülékár előny került kiemelésre.

Az összehasonlítás tárgyilagossága

100) Az árral kapcsolatos összehasonlítás esetében a tárgyilagosság egyrészt azt jelenti, hogy az összehasonlításnak ellenőrizhető árakra kell vonatkoznia, másrészt azokat tárgyilagosságon kell összehasonlítani.

---

⁴⁸ VJ/4-31/2018. 2. kérdésre adott válasz

- 101) A fentiekben bemutatottak szerint eltérő árképzési modellt alkalmaz az összehasonlító reklámban szereplő két társaság a telefonkészülékkel értékesített előfizetői csomagok esetében. Míg a Vodafone esetében a készülék ára a választott konstrukció függvényében akár jelképes 1 Ft is lehet - amely megfizetése mellett a készülék tulajdonjoga átszáll az előfizetőre, feltéve, hogy emellett a hűségidővel vállalt előfizetői szerződés is megkötésre kerül -, addig a Telekom által kínált konstrukcióban a készülék listaárából indul ki a társaság, és különböző kedvezmények nyújtása után alakul ki a számhordozást és egyben két éves hűséget vállaló új előfizetők számára egy olyan készülékár, amely a Vodafone által kínált iPhone 7 128 GB kozmoszfekete készülék ajánlatának összevetésével jelentős kedvezmény képét mutatja a potenciális előfizetőnek. Fontos megjegyezni, hogy mindkét esetben a két éves hűségidővel vállalt, egyébként a szolgáltatásnyújtás (korlátlan hívás, rendkívül magas adatforgalmi keret, stb.) szempontjából valóban közel azonos szolgáltatói csomagokról van szó, ahol a készülék megjelölt árát jelentős mértékben befolyásolja a választott előfizetői csomag önmagában.
- 102) Az eljáró versenytanács kiemeli, hogy a Telekom mobiltelefonszolgáltatóként (ahogyan a többi mobilszolgáltató is) nem kommunikációs eszközöket, telefonokat árul önmagukban (ahogyan teszik ezt pl. a műszaki cikkekre szakosodott kiskereskedők, mint az Extreme Digital, vagy a Media Markt), hanem a telefont és az annak a használatát biztosító előfizetői szolgáltatást együttesen. A telefonszolgáltatótól kedvezményesen vásárolt telefon és szolgáltatás között a határozott idejű előfizetői szerződés időtartamára nyilvánvalóan erős kapcsolat állapítható meg, még akkor is, ha a telefont kártyafüggetlenként értékesítették, vagy annak a hálózat-függetlenítését díjmentesen elvégzi a szolgáltató. Ráadásul a mobilszolgáltatók készülék- és előfizetői szolgáltatás értékesítési gyakorlata nem is teljesen azonos (más induló/egyszeri, illetve rendszeres/havi díj elemeket alkalmaznak, eltérő szolgáltatás elemekkel és részletszabályokkal), ami jelen eljárás tárgyát képező összehasonlítás kapcsán is egyértelműen megállapítható.
- 103) Mindez az eljáró versenytanács álláspontja szerint azt jelenti, hogy alapesetben a készülékért és az azzal együtt megvásárolt előfizetési csomagért összesen – havonta, illetve a hűségvállalás időszaka alatt összességében – fizetendő díjak összevetése lehet tárgyilagos, hiszen ezek a szolgáltatók közös (és ezért tárgyilagosan összehasonlítható) árazási jellemzői. Általánosságban akkor lehet a készülékdíj (vagy egyéb speciális díj) elemre fókuszáló összehasonlító reklámot közölni, ha az a fogyasztói szempontból azonosítható előnyt tárgyilagosan megjeleníti, így pl. ha hasonló lenne a két szolgáltató díjképzése azaz, a készülékdíjon kívüli díjelemek (mint a készülékkel együttjáró előfizetési csomag díja) nem módosítanának érdemben a készülékdíjak összevetéséből kialakuló képen. Ha azonban bármely más részletfeltétel, illetve árelem érdemben módosít a kiemelt készülékdíjak relációján alapuló értékelésén, akkor ennek a hangsúlyos megjelenítése és az összehasonlítás ezzel együttes értékelhetősége is nélkülözhetetlen a tárgyilagosság feltételének teljesüléséhez. Az eljáró versenytanács az eljárás alá vont előzetes álláspontra tett észrevételeivel kapcsolatban hangsúlyozza, hogy általánosságban nem tilos a készülékdíjra fókuszáló összehasonlító reklám közzététele a hírközlési szektorban sem, és az ilyen összehasonlítások jogszerűsége az adott reklám és összehasonlítás tartalmától, körülményeitől függően, egyedileg vizsgálandó, ahogy arra sor került a jelen eljárásban is.
- 104) Jelen esetben a készüléket díjcsomag-kombinációval értékesítette a Telekom, ennek megfelelően szükséges a költségek számítása is, azaz a teljes, általa kialakított „csomag” figyelembe vételével. A telefonkészülék ára és az ahhoz kapcsolódó szolgáltatás csomag ára tehát együttesen adják azt (az egyébként ellenőrizhető árat), amely a fogyasztó

számára lényeges és amely alapján megalapozott döntést tud hozni a Telekom és a Vodafone összehasonlított ajánlatainak mérlegelésekor. E körben az eljáró versenytanács hangsúlyozza, hogy a reklámozott telefonajánlatot nyilvánvalóan befolyásolta, hogy azt milyen előfizetői csomaggal veszi igénybe az előfizető (lásd pl. a határozat 17) pontját, a releváns díjcsomag kombinációkhoz (költési szinthez) tartozó készülékkedvezmény mértékét egyösszegű vásárlás illetve 22 havi részletfizetés esetén) és a készülék a jelzett áron előfizetés nélkül nem volt megvásárolható.

105) Az alábbiakban az eljáró versenytanács a Telekom és a Vodafone iPhone 7 128 GB kozmoszfekete készülékkel nyújtott előfizetői ajánlatát hasonlítja össze az eDM-ben foglalt ajánlatnak megfelelően. Itt szükséges megjegyezni a következőket:

- az egyszerűség és könnyebb áttekinthetőség végett az áradatak nem kerülnek korrigálásra az ÁFA mérsékléssel csökkentett értékekre. Továbbá
- a számhordozási akció keretében a Telekommal szerződő ügyfelek havonta 500 Ft számhordozási kedvezményben részesülnek, ami további 12 000 forinttal csökkenti a 2 éves hűségidő alatt az általuk fizetett díjat. Ez a táblázatban nem került feltüntetésre.
- a Vodafone ajánlata esetében az e-pack kedvezménnyel számolt adatok kerülnek ismertetésre. (Lásd a 32) pontot, ahol a Telekom is ezt tekintette a Vodafone ajánlatának.)
- a Vodafone ajánlata kapcsán szükséges megjegyezni, hogy az összehasonlító reklámban nem került pontosan meghatározásra a Vodafone díjcsomagja. A Vodafone a reklám kiküldésének időszakában 3 féle Red Prime díjcsomag közül lehetett választani, melyekben eltérő volt a havonta fizetendő készülékdíj összege, illetve a készülék ára. Tekintve, hogy a reklámban készülékahavidíjként a 13.000 Ft került feltüntetésre, mely összeg a Red Prime XM csomag esetében fizetendő, úgy ezen díjcsomaggal számolva kerülnek meghatározásra a 2 év alatt fizetendő díjak.
- Az alábbi számítás az ajánlat időpontjában érvényes díjakkal kerül 2 évre vonatkozóan kiszámításra.

106) Az összehasonlító reklám alapjául szolgáló iPhone 7 128 GB kozmoszfekete készülékkel elérhető előfizetői ajánlatok:

	Telekom ajánlata	Vodafone ajánlata
Elérhetőség	kizárólag számhordozással, mely további 72 600 Ft-os kedvezményt ad az ügyfélnek	bárki számára elérhető
Díjcsomag	Mobil XL díjcsomag + Net 10GB (e-pack-kel)	Red Prime XM (e-pack-kel)
Díjcsomag ára	13 000 Ft (mobil XL) + 6 500 Ft (Net 10 GB) összesen: 19 500 Ft	13.000 Ft készülékdíj + 12 990 Ft tarifahavidíj összesen: 25 990 Ft
2 év hűségidő alatt a készülékért fizetendő	122 980 Ft (22 hónap x 5 590 Ft)	1 Ft A készülék díját a díjcsomag magában foglalja
Havi szinten fizetendő	első 2 hónap: 19 500 Ft 3. hónaptól: 25 090 Ft	25 990 Ft
Összköltség 2 év alatt	590 980 Ft	623 760 Ft
Díjcsomagban foglalt	Havidíj leforgalmazhatóság: Belföldön	Havidíj leforgalmazhatóság: Belföldön

szolgáltatások	<p>és EU roaming helyzetből EU Zónába korlátlan,</p> <p>Perc és SMS díjak a leforgalmazhatóság felett: belföldön hálózaton belül 0 Ft belföldön egyéb belföldi hálózatba, illetve EU roaming helyzetben hívás 0 Ft,</p> <p>SMS küldés EU roaming helyzetből (Ft/db): 23,5 Ft,</p> <p>Külföldi hálózatba küldött SMS díja (Ft/db): 56,9 Ft,</p> <p>10 GB net.</p>	<p>és EU roaming helyzetből EU Zónába korlátlan,</p> <p>Perc és SMS díjak a leforgalmazhatóság felett: belföldön hálózaton belül 0 Ft belföldön egyéb belföldi hálózatba, illetve EU roaming helyzetben hívás 0 Ft,</p> <p>SMS küldés EU roaming helyzetből (Ft/db): 0 Ft.</p> <p>Külföldi hálózatba küldött SMS díja (Ft/db): 48 Ft,</p> <p>8 GB net,</p> <p>Social & Connect Pass,</p> <p>alap készülékbiztosítás.</p>
-----------------------	--	--

107) A Telekom ajánlata esetében szükséges megjegyezni, hogy az ajánlatban kínált 122.980 Ft-os készülékár kizárólag számhordozással együtt érhető el, mely további 72.600 Ft-os készülékkezdvezményt ad az ügyfélnek. E nélkül 194.980 Ft-ért kapná meg az ügyfél a készüléket.

108) Megállapítható továbbá, hogy a két szolgáltató készülékértékesítési gyakorlata és így díjképzése (azaz a készülékért és szolgáltatásért fizetendő díjlemek tartalma, viszonya) különböző.

109) A Telekom ajánlata esetében a vásárló a 2 év hűségidő végén úgy fizet 590.980 Ft-ot a szolgáltatónak a készülékért és a 2 év alatt igénybevett szolgáltatásért, hogy az általa megvásárolt készülékre már kapott egy 99 000 Ft-os és egy 72 600 Ft-os kedvezményt, míg a Vodafone esetében a vásárló úgy fizet a 2 év hűségidő végén 623.760 Ft-ot, hogy közben nem kapott nevesített kedvezményt (a Vodafone ajánlata tartalmazza Social & Connect Pass és alap készülékbiztosítás elemeket, amelyeket a Telekom ajánlata nem tartalmaz, és ehhez hasonló elemeket sem).

110) Továbbá ha figyelembe vesszük a Telekom által a számhordozással szerződött új ügyfeleinek nyújtott 500 Ft/hó számhordozási kedvezményt, akkor is a két éves időszak alatt további max. 12 000 Ft-tal csökken az iPhone 7 128 GB készülékkel megvásárolt előfizetői csomagért fizetett teljes díj.

111) A tárgyilagos összehasonlítás témakörén belül az eljáró versenytanács az alábbi táblázat segítségével szemlélteti a 2 éves hűségidőszak alatt a készülék és az előfizetői csomag együttesének megvásárlásával elérhető, számszerűsített megtakarítást. A táblázat összeveti a reklámállítás és a fogyasztók által ténylegesen fizetendő összegek utáni megtakarításokat:

	Telekom eDM állítása	Előfizetői csomagokkal kapcsolatban 2 év alatt keletkezett költségek (Telekom: 72 600 Ft számhordozási készülékkezdvezmény)	további 500 Ft/hó számhordozási kedvezmény figyelembevételével
--	-----------------------------	--	---

Telekom ajánlata	122 980 Ft	590 980 Ft	578 980 Ft
Vodafone ajánlata	312 001 Ft	623 760 Ft	623 760 Ft
Megtakarítás a 2 éves időszak alatt a Telekom ajánlatát választva	22 hónap alatt több mint 160 000 Ft megtakarítás! (189 021 Ft)	32 780 Ft	44 780 Ft

- 112) A Telekom ajánlata alapvetően egy kedvezményes ajánlat, mely kizárólag számhordozás esetén él, 72 600 Ft-os kedvezménnyel, míg a Vodafone ajánlata egy bárki által igénybe vehető ajánlat. Ezen számhordozási kedvezmény az összehasonlító reklámban nem kerül kiemelésre, csupán a kisebb betűvel olvasható tájékoztatásban jelenik meg, hogy ez a kedvezmény milyen díjcsomag kombinációk esetében érvényes. A kiemelt ajánlat ezt a 72 600 Ft-os kedvezményt már tartalmazza. Azt értelemszerűen nem tartja az eljáró versenytanács sem elvártnak, hogy nem publikus, egyedi ajánlatokról tudjon a szolgáltató, és azokat is figyelembe vegye az összevetésnél.
- 113) A Telekom által az összehasonlításához kiválasztott készülékajánlatok díjcsomagjaiban foglalt szolgáltatások jellemzői nem egyeznek meg teljes mértékben. Maga a Telekom is előadta, hogy a két szolgáltató Díjzabásában egymáshoz legközelebb eső, egymásnak legjobban megfeleltethető díjcsomagokat hasonlította össze.
- 114) A reklám nem is jelölte meg a Vodafone ajánlata esetében a pontos díjcsomagot. A vizsgált időszakban 2 féle Red Prime díjcsomag volt, melyből a Red Prime XM esetében kerül a készülék 312 001 Ft-ba. A Red Prime X csomag esetében a teljes készülék ár (24x10.000 Ft + 54.990 Ft) 294.990 Ft. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint nem releváns, hogy a Vodafone ajánlata, reklámja önmagában jogszerű volt-e, ez nem is tárgya jelen eljárásnak, de a Vodafone nem is egy összehasonlító reklámot közölt és nem is volt kifejezetten számhordozásos ajánlata.
- 115) Az ajánlat kizárólag a készülékért fizetendő díjat hangsúlyozta ki, a tarifacsomag díját nem, pedig a készülékek tarifacsomag nélkül nem vásárolhatóak meg sem a Telekomtól, sem más mobilszolgáltatótól. Ugyanakkor a 106) pontban található táblázat adatai alapján megállapítható, hogy a fogyasztó által a hűségidő alatt fizetendő díjak mértéke érdemben kisebb mértékben tér el a Telekom által közvetített üzenethez képest – még a készülékkedvezményt és a számhordozási kedvezményt is figyelembe véve – tekintve, hogy a Telekom tarifacsomag havidíja és a készülékért fizetendő havidíj összege közel megegyezik a Vodafone csomagja esetében fizetendő havidíjjal. Előbbi 25.090 Ft a 3. hónaptól, utóbbi 25.990 Ft a 2 éves hűségidő alatt (illetve ezek ÁFA mérsékléssel korrigált értéke), ami arra vezethető vissza, hogy a Telekom csak a „csomag” egy részét hasonlította össze.
- 116) Ezen díjakat figyelembe véve a Telekom összehasonlító reklámja nem ad objektív képet a fogyasztóknak a havonta és összességben fizetendő költségekről, a váltással elérhető megtakarításról, a Telekom a számára kedvező készülékárat kommunikálta a reklámjában, ugyanakkor a díjcsomag-kombináció magasabb havidíja már nem került hangsúlyozásra, beszámításra. Míg a Vodafone ajánlata esetében a készülékért fizetendő havidíj magasabb volt, ugyanakkor az előfizetői csomag teljes havidíja alacsonyabb:

ebből következően a fogyasztó által a két éves periódus végén fizetett összes költség esetében a Telekom által kommunikálnál érdemben alacsonyabb a tényleges különbség.

- 117) Az előbbiekre tekintettel megállapítható, hogy a Telekom nem objektíven hasonlította össze ajánlatát a versenytársa ajánlatával, hiszen csak a Telekom számára kedvező, készülékért fizetendő havidíjat emelte ki célzott reklámjában, míg a tarifacsomagdíjat nem – mellyel ellentétben a Vodafone esetében az összehasonlított tarifacsomag-díjjal növelt költséget mutatta be -, így a Telekom ajánlata sokkal kedvezőbbnek tűnhetett a fogyasztó számára, holott a havonta fizetendő összes díjat figyelembe véve azok mértéke közel azonos volt a két szolgáltató esetében.
- 118) A Telekom állításaival úgy tüntette fel nyilvánvalóan vonzóbbnak a saját ajánlatát, hogy összességében a fogyasztó nem kapott objektív képet az összehasonlításban feltüntetett, 2 éves hűségidő vállalása mellett elérhető két készülékajánlatról, mely eDM reklámmal a Telekom nem tett eleget a Tpv. összehasonlító reklámokkal szemben támasztott követelményeinek.
- 119) Az eljáró versenytanács megjegyzi, hogy az összehasonlító reklám a többi – így pl. a vállalati arculatról szóló általános, vagy termékjellemzőkről szóló, de más piaci szereplő termékével való összevetést nem tartalmazó – reklámokhoz képest egyfajta hitelességi és így bizalmi többlettel bírhat a fogyasztók számára: ha egy piaci szereplő nem csak általánosságban, hanem egy megnevezett (felismerhető) versenytárs megjelölt másik termékéhez képest is vállalta konkrét termékjellemzők közlését, sőt még a viszonyuk értékelését is, akkor az átlagos fogyasztó azt gondolhatja, hogy a kiemelt előny megalapozott, hihető. A fogyasztó alapvetően nem feltételezi, hogy egy megfelelő szakmai gondossággal eljáró vállalkozás (különösképpen egy szűk körnek címzett) összehasonlító reklámja ne mutatna objektív képet számára a két termékről és a kínált előfizetői ajánlatról, annak áráról, díjáról, ezáltal az eljáró versenytanács álláspontja szerint nem életszerű, hogy a fogyasztó a készülékkel elérhető csomagok vonatkozásában bármilyen kutakodásba kezdene, és kiszámolná mindkét szolgáltató esetében a fizetendő havidíjakat a különböző kedvezményekkel. A fogyasztók összehasonlító reklámokkal kapcsolatos bizalma abból is fakad, hogy az összehasonlító reklámok mentesíthetik a fogyasztókat a piaci tájékozódás és mérlegelés egyes terhei alól. Mindezek miatt az összehasonlító reklám nemcsak a verseny és fogyasztók érdekében lehet hatásos eszköz, hanem a fogyasztók kárára is. A Telekom észrevételei kapcsán az eljáró versenytanács rá kíván mutatni, hogy az összehasonlító reklámmal kapcsolatos jogszabályok és jogalkalmazás célja nyilvánvalóan nem lehet az, hogy az összehasonlító reklámozást akár a fogyasztók kárára támogassa, például azáltal, hogy egy adott jogszerűtlen (pl. nem tárgyilagos, a fogyasztói döntést torzító) összehasonlító reklám megjelenését is elfogadja, pusztán amiatt, hogy az összehasonlító reklámozás általánosságban a verseny hasznos és támogatandó eszköze. Az eljáró versenytanács nem vitatja tehát, hogy a jogszerű összehasonlító reklám valóban a verseny hasznos és hatásos eszköze, de egyúttal azt is megállapíthatónak látja, hogy a jogszerűtlen összehasonlító reklám egyértelműen - és a nem összehasonlító reklámokhoz képest nagyobb mértékben - káros lehet a versenyre.
- 120) Az eljáró versenytanács álláspontja szerint mint arra előbb is utalt az összehasonlító reklám fenti értelmezése nem korlátozza indokolatlan módon annak hírközlési szektorbeli alkalmazását, hiszen a jogszerűség mércéje valamennyi ágazat kapcsán egységesen érvényesítendő, egyes ágazatokban a piaci szereplők által alkalmazott üzleti modellek, szerződési és marketing megoldások pedig nyilvánvalóan befolyásolják, hogy egyes díjak, feltételek önmagukban, vagy csak más díjakat, feltételeket is figyelembe véve hasonlíthatóak-e össze tárgyilagosan és jogszerűen. Az pedig, hogy miként alakítja

árazását, az aktuális ajánlat jellemzőit, illetve mely jellemzőt emeli ki annak, az a szolgáltató döntésétől függ, és ennek figyelembe vételével szükséges az összehasonlítást elvégeznie, illetve kommunikálnia.

- 121) Az eljáró versenytanács azt is megjegyzi, hogy nincs relevanciája annak, hogy az ágazati szabályozás alapján lefolytatott bírósági eljárásban a készülék és szolgáltatási díjak viszonya hogyan került értelmezésre. Jelen eljárás tárgya ugyanis csak az, hogy az adott ajánlatot tartalmazó összehasonlító reklám tárgyilagos és így jogszerű volt-e a Tpvt. alapján. A vizsgált ajánlat és összehasonlítás fenti értékelésével az eljáró versenytanács nem foglalt állást az egyes díjelemek ágazati szabályozás szerinti tartalmáról és összefüggéséről.

Összegzés

- 122) **Az eljáró versenytanács a fentiek alapján megállapította, hogy az eljárás alá vont a 2017. augusztus 17-én kiküldött „Mennyit fizetnél egy iPhone-ért?” eDM ajánlatban megjelenített reklámajánlatában nem tárgyilagosan hasonlította össze saját és versenytársa előfizetői csomagja részeként az iPhone készülékajánlatokat és ezzel megsértette a Tpvt. 10. §-ának b) pontját.**

A szankciók

- 123) A jogsértés Tpvt. 76. §-a (1) bekezdésének f) pontja alapján történő megállapításán túlmenően az eljáró versenytanács a magatartás súlyára és jellegére tekintettel bírság kiszabását is indokoltnak látta az eljárás alá vonttal szemben a Tpvt. 78. §-ának (1) bekezdése alapján, a bírság összegét a Tpvt. 78. §-a (3) bekezdésének megfelelően meghatározva.
- 124) A bírság mértékének meghatározásával kapcsolatban kialakult versenytanácsai szempontokat és gyakorlatot a GVH elnökének és a GVH Versenytanácsa elnökének 12/2017. közleménye a fogyasztóvédelmi típusú ügyekben kiszabott bírság meghatározásának szempontjairól (a továbbiakban: Bírságközlemény vagy közlemény) foglalja össze.
- 125) A Bírságközlemény 10. pontjában kiemeli, hogy a bírság kiszabásának célja az, hogy a vállalkozásokat visszatartsa a tisztességtelen piaci magatartástól, és egyúttal megteremtse a gazdasági verseny tisztességét. A bírság összegének megállapítása során a GVH ezért szem előtt tartja, hogy a bírság kiszabásának Alkotmánybíróság által is elismert célja a büntetésen túl az egyedi és általános elrettentés. A bírság összegének alkalmaznak kell lennie arra, hogy a vállalkozás számára a jogsértő magatartásért megfelelő büntetést helyezzen kilátásba, ami a jogsértés gazdasági jelentőségét is kifejező szankció alkalmazását teszi szükségessé. Emellett a bírság összegének ösztönöznie kell azt is, hogy mind az adott vállalkozást, mind pedig a hasonló helyzetben lévő vállalkozásokat visszatartsa a (további) jogsértések elkövetésétől, egyben megerősítse a jogkövető vállalkozásokat abban, hogy a tisztességes üzleti magatartás a helyénvaló. Ez a cél pedig csak olyan mértékű bírsággal valósítható meg, amely a versenyjogsértést megvalósító vállalkozásnak arányos, de érezhető megterhelést jelentő anyagi hátrányt okoz.
- 126) A Bírságközlemény 11. pontja értelmében a GVH fontosnak tekinti a magatartással arányos bírság követelményét is, amely oly módon érvényesül, hogy a közlemény alapján kiszabott bírság az adott vállalkozás által elkövetett jogsértés súlyához, valamint a feltárt

enyhítő és súlyosító körülményekhez igazodik, és nem az adott jogsértésben esetleg résztvevő többi vállalkozásra kiszabott bírsághoz. A GVH tiszteletben tartja továbbá az egyenlő elbánás követelményét, amelynek értelmében a jogalkalmazás során a hasonló helyzeteket nem lehet különbözőképpen kezelni, illetve a különböző helyzetekben nem lehet azonosan eljárni, kivéve, ha ez a körülményekre tekintettel objektíve indokolt.

- 127) A Bírságközlemény 12. pontja szerint ezzel egyidejűleg a GVH a jogsértés miatt kárt szenvedett vagy hátrányosabb helyzetbe került fogyasztók, vállalkozások lehetőség szerinti kompenzálását, saját erőforrásainak lehető leghatékonyabb felhasználását is kiemelt célnak tekinti, amelyhez a bírságolási gyakorlat is hozzájárulhat a tevőleges jóvátétel, a megfelelő erőfeszítések és az együttműködés egyéb formái bírságcsökkentő tényezőként való figyelembevételére történő ösztönzésével.
- 128) A Bírságközlemény 13. pontja alapján a fenti célokra is figyelemmel a kiszabandó bírság összegének a meghatározása alapvetően öt, egymást követő lépésben történik, ügyelve arra, hogy az egyes tényezőket a mérlegelés során a GVH csak egyszer vegye figyelembe. Az eljáró versenytanács először meghatározza a bírság kiinduló összegét, majd az adott ügyben figyelembeveendő, a jogsértés súlyát, hatását enyhítő és súlyosító körülmények mérlegelésével meghatározza a bírság alapösszegét. Ezt követően – amennyiben indokolt – az esetleges korrekciós tényezőkre tekintettel megváltoztatja az alapösszeget, majd figyelemmel van a vállalkozás együttműködésére, végül pedig mérlegeli az esetleges fizetési nehézségekre tekintettel alkalmazható könnyítéseket.
- 129) A Bírságközlemény 14. pontjára hivatkozva a bírság összegének kiindulópontjául szolgálhat a jogsértő tájékoztatás költsége, a jogsértő kereskedelmi gyakorlathoz köthető árbevétel értéke vagy a jogsértéssel érintett termékből realizált árbevétel meghatározott hányada (a továbbiakban: kiinduló összeg). A kiinduló összeg meghatározása során alapul vett ezen mutatók megfelelően kifejezik a jogsértés gazdasági jelentőségét.
- 130) A Bírságközlemény 15. pontjára tekintettel a releváns súlyosító és enyhítő körülmények növelik, illetve csökkentik a bírság mértékét, meghatározva így a bírság alapösszegét. Súlyosító körülmények hiánya önmagában nem minősül enyhítő körülménynek. A korrekciós tényezők körében azt szükséges mérlegelni, hogy az előbbi módon kalkulált alapösszeg összességében alkalmas-e a kívánatos következmények (represszió, speciális és generális prevenció) elérésére.
- 131) Az eljáró versenytanács a jelen ügyben - a Bírságközlemény 19-20. pontja alapján - a jogsértőnek vélelmezett magatartáshoz kapcsolódóan, a kiküldött eDM levelekkel összefüggésbe hozhatóan 2017. augusztus 17. és 2017. október 17. között iPhone 7 128 GB készülékkel és 2 éves hűségidő vállalásával értékesített új előfizetői szerződésekből elért nettó árbevételt (készülék és előfizetési díjból származó bevétel összegét, amely a Telekom utolsó adatszolgáltatása alapján [ÜZLETI TITOK] Ft, lásd 30) pont) tartja alkalmasnak arra, hogy megfelelő viszonyítási alapot adjon a jelen eljárásban vizsgált, jogsértőnek nyilvánított magatartás szankcionálásához, tekintettel arra, hogy a vizsgált kereskedelmi kommunikációhoz kapcsolódó eDM levelek kiküldésével nem merült fel érdemben kommunikációs költség. A bírság kiinduló összege ezen árbevételi összeg 10%-a, azaz [ÜZLETI TITOK] Ft.
- 132) A kiinduló összeg fentiek szerinti meghatározását követően került sor az alapösszeg kiszámítására, amely a jogsértés súlyát, hatását, és a vállalkozás jogsértéshez való viszonyulását kifejező súlyosító és enyhítő körülmények figyelembevételére ad lehetőséget.

- 133) Az eljáró versenytanács súlyosító körülményként vette figyelembe az alábbiakat:
- jogsértő gyakorlat közvetlen és célzott volt, így a fogyasztókra, címzettekre a felmerülő esetleges költségeknél jelentősen nagyobb hatást volt képes gyakorolni (Bírságközlemény 34. pont),
  - a jogsértő kereskedelmi gyakorlat üzenete olyan árkommunikáció volt az összehasonlító reklám részeként, amely erőteljesen képes befolyásolni a fogyasztói észlelést (Bírságközlemény 34. pont),
  - jelentős súlyú piaci szereplőről van szó (Bírságközlemény 36. pont),
- 134) Az eljáró versenytanács enyhítő körülményt nem azonosított.
- 135) A fenti súlyosító tényezőkkel a bírság összegére az eljáró versenytanács, kb. 1 millió Ft alapösszeget kalkulált. A Bírságközlemény 54. pontjának megfelelően a GVH súlyosabb szankciót alkalmaz ismétlődő jogsértés esetén. A Bírságközlemény 55. pontja szerint ismétlődő jogsértésnek minősül, ha egy vállalkozás ugyanolyan vagy hasonló jogsértést tanúsít ismételten azt követően, hogy a GVH vagy más hatóság megállapította a Tptv. III. fejezete, az Fttv., illetve valamennyi, az Fttv. eljárási szabályaira visszautaló, ezen szabályokra tekintettel alkalmazandó és a GVH hatáskörébe tartozó – fogyasztók illetve üzletfelek tisztességes tájékoztatását szabályozó – jogszabályi rendelkezések megsértését. A GVH az ismétlődés figyelembevételét az adott ügyben hozott határozatot megelőző 10 évben meghozott jogsértést megállapító döntésekre (lásd. 6. pontban felsorolt ügyeket) korlátozza a Bírságközlemény 57. pontjai alapján. Az ismétlődés szempontját is figyelembe véve az eljáró versenytanács kb. 3,5 millió Ft bírság összeget kalkulált.
- 136) A GVH a Bírságközlemény 61. pontja szerint kiemelt figyelmet fordít arra, hogy a bírságok megfelelő generális és speciális visszatartó (elrettentő) hatással bírjanak; ennek érdekében az egyébként – a közlemény alapján – kiszámított bírság összegének növelésére kerülhet sor az olyan vállalkozások tekintetében, amelyek a jogsértés által érintett piacon elért releváns árbevételen túlmenően különösen jelentős árbevétellel bírnak, és ezért számukra a fentiek alapján számított bírság nem jelentene érzékelhető terhet. Az elrettentő hatás kapcsán a GVH figyelembe veheti azt is, hogy az adott vállalkozás egy vállalkozáscsoport tagjaként milyen pénzügyi erővel bír a határozat meghozatalakor. A GVH azonban ilyen esetben is szerepelteti a határozatában az előzőekben ismertetett módszer alapján számított bírságot és annak indokolását.
- 137) Az eljáró versenytanács álláspontja szerint jelen eljárásban a bírság fentiek szerint számított alapösszege az ismétlődés miatti korrekció után sem képviselne kellő elrettentő erőt. A Magyar Telekom esetében a korábbi – a fentiek szerint az ismétlődés keretében figyelembe vehető, a fogyasztók, illetve üzletfelek tisztességes tájékoztatását vizsgáló – eljárásokban kiszabott legalacsonyabb bírság összeg 20 millió Ft volt (amely a jelen eljárásban vizsgálnál kiterjedtebb kereskedelmi gyakorlathoz kapcsolódott), a bírságok átlagos összege pedig a legmagasabb összegű bírságot figyelmen kívül hagyva is 86 millió Ft volt. Jelen eljárásra is tekintettel az is megállapítható, hogy a korábbi eljárások és bírságok sem tudták elérni a jogsértés-mentes működés elvi célját. Releváns körülmény ugyanakkor az is, hogy a jelen eljárásban vizsgált kampány kiterjedése és célcsoportja a Telekom saját és az összehasonlító reklám célcsoportját adó Vodafone teljes előfizetői köréhez képest egyaránt mérsékelt volt.
- 138) Tekintettel az ügy összes körülményeire és a vállalkozás, illetve vállalkozáscsoport pénzügyi helyzetéhez viszonyítottan a generális és speciális prevenció célra is, az eljáró

versenytanács álláspontja szerint a Bírágközlemény 61. pontja szerint további korrekcióra volt szükség.

- 139) Mindezen tényezőkre is figyelemmel az eljáró versenytanács jelen ügyben a bírág összegének egyedi korrekcióját tartotta szükségesnek elrettentő hatás miatt: így a fentebb kalkulált össet 10 millió Ft összeggel emelte meg és az így kapott 13,5 millió Ft össet mérsékelte az eljárás alá vont által igazolt együttműködési intézkedésre tekintettel 1 millió Ft összeggel, azaz a fizetendő bírág össet 12,5 millió Ft összegen határozta meg.
- 140) Az eljárás alá vont által vállalt és végrehajtott együttműködési jellegű intézkedés miatt a bírágcsökkentés mértéke azért nem volt jelentősebb, mert jelen esetben az intézkedés csak részben tekinthető kompenzációnak, az elengedett hűségidőszak már egy viszonylag rövid időtartam volt és egy kisebb méretű előfizetői kört érintett.
- 141) A Bírágközlemény V.4. pontja szerint a bírág megállapításának utolsó lépéseként tekintettel kell lenni a Tpv. által meghatározott felső határra, amely szerint a kiszabott bírág összege nem haladhatja meg a jogsértő vállalkozás, illetve, ha az egy vállalkozáscsoport tagja, a vállalkozás határozatban azonosított vállalkozáscsoportja által a határozat meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevételének a 10%-át. Olyan esetekben, amikor vállalkozáscsoport azonosítható az ügyben, a GVH e körben a vállalkozáscsoport árbevételét tekinti alkalmazandónak. A Tpv. 78. §-ának (2) bekezdése értelmében bírág legmagasabb összegének meghatározásakor a nettó árbevétel a határozat meghozatalát megelőző üzleti évre vonatkozó éves beszámoló vagy egyszerűsített éves beszámoló alapján kell meghatározni. Erre tekintettel az eljáró versenytanács rendelkezésére álló információk szerint a bírág maximális értékét az eljárás alá vont 2017. évi konszolidált nettó árbevételének 10%-a alapján kell meghatározni. A Telekom 2017. évi konszolidált bevétele: 610.851 millió Ft, melynek 10 %-a 61.085.100.000 Ft, így megállapítható, hogy a kiszabott bírág jelentősen alatta marad a törvényi maximumnak (annak kb. 0,02%-a).

IX. Eljárási kérdések

- 142) A Tpv. 80/I. § szerint a jogorvoslatra az e fejezetben nem szabályozott kérdésekben az Ákr. rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.
- 143) Az Ákr. 112. § szerint a hatóság határozata ellen önálló jogorvoslatnak van helye, a 113. § (1) bekezdése szerint a közigazgatási per kérelemre induló jogorvoslati eljárás. A 114. § (1) bekezdése szerint az ügyfél - az önálló fellebbezéssel nem támadható végzések kivételével - a véglegessé vált döntés ellen közigazgatási pert indíthat.
- 144) A közigazgatási per szabályait a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) határozza meg.
- 145) A Kp. 29. § (1) bekezdése az elektronikus kapcsolattartásra a polgári perrendtartás szabályait rendeli megfelelően alkalmazni. A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése szerint az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (a továbbiakban: E-ügyintézési tv.) alapján elektronikus úton történő kapcsolattartásra kötelezett minden beadványt kizárólag elektronikusan - az E-ügyintézési tv.-ben és végrehajtási rendeleteiben meghatározott módon - nyújthat be a bírósághoz.

- 146) Az E-ügyintézési tv. 9. § (1) bekezdése alapján elektronikus ügyintézésre köteles az államigazgatási szerv feladat- és hatáskörébe tartozó ügyben ügyfélként eljáró gazdálkodó szervezet és annak jogi képviselője.
- 147) A Kp. 39. § (1) bekezdése szerint a keresetlevelet - ha törvény eltérően nem rendelkezik - a vitatott közigazgatási cselekmény közlésétől számított harminc napon belül kell a vitatott cselekményt megvalósító közigazgatási szervhez benyújtani.
- 148) A Kp. 39. § (6) bekezdése szerint – ha törvény eltérően nem rendelkezik – a keresetlevél benyújtásának a közigazgatási cselekmény hatályosulására halasztó hatálya nincs.

Budapest, 2019. március 28.

dr. Grimm Krisztina s.k.
versenytanácsstag

Dudra Attila s.k.
előadó versenytanácsstag

dr. Kuritár Dávid s.k.
versenytanácsstag